

دوستی خاله‌خرسه در سبلان

خرس‌هایی که به خوراک انسان‌ها عادت کرده‌اند، بی‌هراس به آنها نزدیک می‌شوند و در برخی موارد ممکن است باعث آسیب به کوهنوردان شوند

قطعی برق زندگی بیماران را روی لبه تیغ می‌برد

خاموشی مرگبار

بررسی نظام فردمحور و چالش‌های حضور زنان در عرصه حفاظت در گفت‌وگو با «لیلا جولایی»

زنان؛ از میدان تا مدیریت محیط‌زیست

لزوم آشنایی کودکان با محیط‌زیست در گفت‌وگو با نویسندگان و کارشناسان

نسلی که با عشق به طبیعت سبز می‌شود

حل مشکلات مردم یا عقب‌نشینی از حفاظت؟

وزیر میراث فرهنگی خواستار تعلیق احکام قضایی مجموعه پاسارگاد علیه مردم شد

شش گزاره اشتباه

درباره فیلم گوزن زرد

فرشاد اسکندری |
حفاظت‌نگار

یادداشت

به دلیل خشکی تنها دریاچه طبیعی استان زنجان حدود ۲۰ هزار ماهی تلف شد

مرگ دسته‌جمعی ماهیان «پری»

یادداشت

شش گزاره اشتباه درباره فیلم گوزن زرد

فرشاد اسکندری |
حفاظت‌نگار

دو سایت‌های تکثیر گوزن زرد در ایران توسط نگهبان یا محیطبان حفاظت می‌شوند و به‌واسطه پایش، برداشت گوزن از آنها امکان ندارد. حتی ما برای زنده‌گیری گوزن از یک سایت و انتقال آن به سایت دیگر و یا راه‌سازی، روزها، هفته‌ها و گاه ماه‌ها منتظر می‌مانیم. از این‌رو، بعید به‌نظر می‌رسد به این راحتی برداشتی از این سایت‌ها صورت بگیرد و بعد هم در اعلام گوزن از ذبح کنند.

حتی اگر آنقدر بدبین هستیم که تصور کنیم برداشت از طبیعت و سایت‌های تکثیر ممکن است صورت گرفته باشد، گزاره سوم وجود دارد که آن را باطل می‌کند، اینکه این گوزن‌ها اصلاً گوزن زرد ایرانی نیستند. گوزن زرد قیلا دو زیرگونه اروپایی و ایرانی داشت که اکنون هر کدام یک گونه جدید هستند و به‌لحاظ ظاهری تفاوت‌هایی با هم دارند. شاخ‌های گوزن زرد ایرانی و اروپایی متفاوت است. از نظر جثه گوزن زرد ایرانی بزرگتر است، الگوی خال‌های آنها مشابه نیست، تعداد خال‌های گوزن زرد اروپایی بیشتر و رنگ بدنش معمولاً روشن‌تر است (البته این موضوع در فصل‌های مختلف فرق دارد)، لک سیاهی در کفل گوزن زرد اروپایی وجود دارد که گوزن زرد ایرانی آن را ندارد یا بسیار کم‌رنگ است. بنابراین، آنچه در فیلم دیده می‌شود گوزن زرد اروپایی است که بحث درباره چگونگی انتقال آن را هم منتفی می‌کند.

چهار گوزن زرد اروپایی در مراکز پرورش در کشورهای مختلف برای تأمین گوشت تکثیر می‌شود. این مراکز دارای مجوز هستند و برداشت از آنها قانونی است. البته درباره این حسینه، داده‌ای

در یکی دو روز اخیر فیلمی از ذبح چند گوزن زرد در یک مراسم عزاداری به‌سرعت در حال پخش شدن در شبکه‌های اجتماعی است. در متن زیر این فیلم نوشته شده «استفاده از گوزن زرد ایرانی، گوزن کمیاب و شکارممنوع ساکن جنگل‌های دز در روستای بیت علویه برای مراسم اربعین!!! سازمان محیط‌زیست خوزستان در خواب» این جمله چند گزاره اشتباه را بیان می‌کند: گوزن‌هایی که در فیلم دیده می‌شوند، گوزن زرد ایرانی نیستند، مراسم عزاداری در ایران نیست و در آخر، ویدئو جدید نیست.

بگ) اغلب جمعیت گوزن‌های زرد ایرانی در کشورمان در محیط‌های فنی‌کشی‌شده نگهداری می‌شوند و تنها بخش اندکی از این جمعیت در پارک ملی دز راه‌سازی‌شده و دسترسی به آنها بسیار دشوار است. دسترسی به گونه وحشی و شکار آن آسان نیست، چه رسد به زنده‌گیری. به‌علاوه، پارک ملی «دز» پاسگاه محیطبانی دارد و محیطبان از آن حفاظت می‌کند. همچنین مردم محلی هم دغدغه حفاظت از این گونه را دارند. مجموع اینها باعث می‌شود که مقوله زنده‌گیری منتفی باشد.

خبر

وعده عارف درباره انتقال آب طالقان

زیادی صرف شده و هر راه و روشی برای حل این ناترازی در دولت برنامه‌ریزی شده است که بخشی از آن با کمک اهالی رسانه و در راستای فرهنگسازی می‌تواند محقق شود.

معاون اول رئیس‌جمهور در ادامه با مقایسه وضعیت بارش در ایران و برخی کشورهای اروپایی گفت: «در خشک‌ترین کشور اروپایی مصرف سرانه ۱۰۰ لیتر در روز است، اما در ایران این عدد به ۲۴۰ لیتر می‌رسد که باید مدیریت مصرف آب فرهنگسازی شود.»

عارف همچنین با بیان اینکه دولت همچنین

معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره به بحران کم‌آبی تهران از تکمیل مراحل نهایی انتقال آب طالقان خبر داد و گفت: آب طالقان در هفته‌های آینده به شبکه آبرسانی تهران متصل می‌شود و کمبودهای آبی پایتخت کاهش می‌یابد.

«محمدرضا عارف» با اشاره به برنامه‌های دولت چهاردهم برای رفع ناترازی‌های کشور و افتتاح روزانه نیروگاه‌های برق، گفت: «دولت برای تولید ۳۰ هزار مگاوات انرژی خورشیدی برنامه‌ریزی کرده است.»

او همچنین درباره بحران آب اظهار کرد: «زمان

خبر

ژاپن چطور حامی «تالاب شادگان» شد

جمله اقداماتی است که با همکاری دولت ژاپن و برنامه توسعه سازمان ملل متحد (UNDP) در این منطقه انجام شده است.

مدیرکل حفاظت محیط‌زیست خوزستان گفت: این پروژه‌ها که از سال ۱۳۹۲ در حوزه‌های آبیاری نوین، کشت محصولات کم‌آب‌پر و بهبود بهره‌وری آب آغاز شده است و تاکنون ادامه دارد، نه تنها در کاهش فشار بر منابع آبی مؤثر بوده، بلکه با افزایش درآمد و تاب‌آوری اقتصادی جوامع محلی، زمینه حفاظت بهتر از این اکوسیستم ارزشمند را فراهم کرده است. ایسا

شده است؛ علاوه بر احیای دریاچه ارومیه، شامل چهار تالاب بین‌المللی کشور یعنی شادگان، پریشان، بختگان و اتزی نیز شده است.

اشرفی ادامه داد: در این میان، تالاب بین‌المللی شادگان به‌عنوان یکی از مهم‌ترین زیستگاه‌های پرندگان آبی و منبع معیشتی هزاران نفر از جوامع محلی، سهم قابل‌توجهی از این حمایت‌ها را به خود اختصاص داده است. اجرای پروژه‌های کشاورزی پایدار، معیشت جایگزین، ارتقای مدیریت تالاب و انتقال دانش فنی، از

مدیرکل حفاظت محیط‌زیست خوزستان از کمک ژاپن در حفاظت از تالاب بین‌المللی شادگان با اجرای پروژه‌های کشاورزی پایدار، معیشت جایگزین، ارتقای مدیریت تالاب و انتقال دانش فنی در ۱۲ سال گذشته خبر داد.

«محمدجواد اشرفی» بیان کرد: دولت ژاپن با تخصیص ۱۳.۳ میلیون دلار، معادل حدود ۱۲۰ میلیارد تومان، به یکی از اصلی‌ترین شرکای ایران در حوزه حفاظت و احیای تالاب‌ها تبدیل شده است. این حمایت‌ها که به‌صورت مستمر در قالب کمک‌های مالی، فنی و آموزشی ارائه

خبر

وزیر میراث‌فرهنگی خواستار تعلیق احکام قضائی مجموعه پاسارگاد علیه مردم شد

حل مشکلات مردم یا عقب‌نشینی از حفاظت؟

ایپام| «سیدرضا صالحی امیری» روز دوشنبه راهی استان فارس شد و در جریان این سفر از محوطه‌های باستانی و جهانی این استان بازدید کرد. وزیر میراث‌فرهنگی در حاشیه این سفر دو موضوع مهم را مطرح کرد. هیئت امنایی شدن مدیریت تخت‌جمشید و تعلیق احکام قضائی برای کسانی که در حریم پاسارگاد اقدامات خارج از ضوابط حفاظت میراث‌فرهنگی انجام داده‌اند و از سوی پایگاه میراث جهانی پاسارگاد شکایتی علیه آنان ثبت و حکمی برای آنان صادر شده است. اظهارات صالحی امیری به‌ویژه در مورد پاسارگاد یادآور اظهارات جنجالی «عزت‌الله ضرغامی»، وزیر میراث‌فرهنگی پیشین، در سفر به همین استان است. اظهاراتی که هنوز تبعات آن دامنگیر مجموعه پاسارگاد است.

دیروز وزیر میراث‌فرهنگی، از دادستان و مسئولان قضائی خواست احکام صادره درباره نقض حریم مجموعه جهانی پاسارگاد علیه مردم را به‌صورت موقت متوقف کنند تا تصمیم درستی در این زمینه گرفته شود: «در حفاظت از میراث‌فرهنگی، حقوق مردم باید همپایه حق حاکمیت رعایت شود. درخواست تعلیق این احکام را به‌صورت کتبی نیز ارائه خواهیم کرد تا مردم احساس امنیت بیشتری داشته باشند.» او همچنین گفت: «صدای بلند و اعتراض مردم پاسارگاد را می‌شنوم و درک می‌کنم؛ چراکه آنان نگران زیست شرافتمندانه خود و آینده فرزندانشان هستند. حق مردم این دیر است که زندگی شرافتمندانه و

در شأن داشته باشند و دولت مکلف است این شرایط را فراهم کند. تا یک ماه آینده خبرهای خوشی در این زمینه خواهیم داشت. مشاوری برای رسیدگی به مسائل پایگاه جهانی پاسارگاد انتخاب کرده‌ایم و برای رفع دغدغه مردم تلاش خواهیم کرد.» وزیر میراث‌فرهنگی از اعضای شورای فنی میراث‌فرهنگی خواست ظرف یک هفته با حضور نماینده مجلس و یک نماینده مردم، نشست تشکیل دهند و مسائل بررسی کنند. مشخص نیست این اظهارات وزیر تا چه اندازه بمعنای تغییر رویه در موضوع ضوابط حریم در مجموعه پاسارگاد است. مسئله‌ای که از ابتدای مسئولیت او در وزارت میراث‌فرهنگی همواره محل چالش بوده است. ضرغامی دی‌ماه ۱۴۰۲ در سفرش به فارس مشابه همین سخنان را داشت و گفته بود: «مقبره کوروش مردم شهر پاسارگاد را گرفتار کرده است. بزرگ‌ترین گرفتاری ما که می‌دانم همه دستگامها با آن مواجه هستند، حریم آثار تاریخی است که باید برای آن تصمیم‌های انقلابی‌تری گرفت. من این مشکل را حل می‌کنم و زیر میز می‌زنم. مردم پاسارگاد گرفتار شده‌اند؛ نمی‌توانند ساختمان بلند بسازند، کشاورزی کنند و چاه بزنند.» سخنانی که با بازتاب گسترده در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی روبرو شد و در نهایت دو روز بعد ضرغامی را وادار به توضیح و تغییر نظر کرد. او با اعلام اینکه سخنانش تحریف شده، گفت: «حل مشکلات مردم وظیفه ما است. اگر به پاسارگاد به‌خاطر مدنیتی که شکل گرفته، به مردم بی‌اعتنا باشیم کار درستی انجام نداد‌ایم.

وزیر میراث‌فرهنگی هیچ‌گاه نگفته است باید در حریم آرامگاه کوروش چاه حفر شود.» این اظهارات دو سال پیش و سخنان دو روز پیش وزیر میراث‌فرهنگی در مورد دادن حق مردم پاسارگاد درحالی‌است که دشت مرودشت بدلیل برداشت بی‌رویه از منابع زیرزمینی هرروز بیشتر در خود فرو می‌رود، بدون اینکه مسئولان بتوانند تصمیم درستی در مورد الگوی کشت کشاورزان این منطقه و شیوه کشاورزی آنها بگیرند یا حتی حفر چاه‌های جدیدی را که به‌شکل غیرمجاز در حریم آثار جهانی مرودشت حفر می‌شوند، کنترل کنند. زمانی هم که پای قانون به میان آمده، وزیر حکم قضائی را تعلیق می‌کند و این پیام را به تمام کسانی که به‌شکلی مرتکب تخلف در حریم آثار تاریخی می‌شوند، می‌دهد که موضوع حرایم موضوع قابل‌مذاکره‌ای است و میراث‌فرهنگی این آمادگی را دارد که از مواضع خود عقب‌نشینی کند؛ درحالی‌که می‌شود از حقوق مردم این منطقه به‌شکلی دیگر حمایت کرد.

هیئت امنایی شدن تخت‌جمشید خبر خوب یا خیرید؟ یکی دیگر از اخبار مهمی که در حاشیه سفر وزیر میراث‌فرهنگی منتشر شد، هیئت امنایی شدن تخت‌جمشید و ابلاغ آن در روزهای آینده است. صالحی امیری در این سفر اعلام کرد: «اداره هیئت امنایی پایگاه جهانی تخت‌جمشید، دغدغه من است که در یکسال گذشته با جدیت پیگیری شده و در آینده نزدیک به استان فارس ابلاغ می‌شود.» موضوع مدیریت این مجموعه با‌اهمیت و وسیع‌الجای است و چند اثر شاخص دیگر در استان فارس، به‌شکل هیئت امنایی سال‌هاست که مطرح است و موافقان و مخالفان هم دارد.

برخی معتقدند این روش مدیریت می‌تواند با دانش متخصصان این مجموعه جهانی را به سمت‌وسوی درستی ببرد. اما مخالفان با توجه به برخی رویکردهای مدیریتی و تجارب گذشته این نگرانی را مطرح می‌کنند که این شیوه مدیریت در مجموعه‌ای با ویژگی‌های تخت‌جمشید، می‌تواند زمینه‌ساز بهره‌برداری‌های سیاسی و اقتصادی از این مجموعه بدون در نظر گرفتن ضوابط حفاظتی باشد. خیر هیئت امنایی شدن مدیریت تخت‌جمشید می‌تواند در شرایط موجود خبر خوبی باشد، اگر پیش‌شرط‌های لازم برای آن فراهم شود و نگاه تخصصی و دور از انتفاع سیاسی و اقتصادی بر آن حاکم باشد.

آگهی مفقودی

برگ سبز خودرو، خودرو سواری - سواری - هاچ‌بک، سیستم، سایپا، تیپ،
QUIK-MT، به رنگ : سفید ، مدل: ۱۴۰۰ ، شماره موتور: 115/9380112 ، شماره شاسی: NAS841100M337879. به شماره پلاک: ۱۳۳۳۳ ۸۳ ایران ، ۶۵ ؛ به نام : مینا منگلی مفقود گردیده و در ذره اعتبار ساقط می باشد.

شهربانک

ساختاری است.» سخنگوی دولت در پاسخ به اینکه مجلس اعلام کرده است ریال باقی خواهد ماند، اما دولت حرف از قران و تومان می‌زند، گفت: «در گزارش آقای دکتر فرزین به دولت، این امر مطرح شد که طبق قانون بانک مرکزی واحد پولی ایران ریال است. اگر بخواهد صفرها برداشته شود، باید قانون عوض شود. صحبت از این شد که ریشه واژه تومان غیرایرانی است و باید به سراغ واحدهای ایرانی رویم. جمع‌بندی دولت این بود که تومان و واحد خردتر آن، قران، در دستور باشد. آقای فرزین نماینده دولت در این موضوع است و این موضوع را پیگیری می‌کند. معاون مجلس ریاست‌جمهوری هم همکاری دارند و در هماهنگی با مجلس تصمیم اخذ می‌شود. اجرای آن یک دفعه انجام نمی‌شود. یقیناً زمانی نیاز به وجود دو واحد پول نیاز خواهیم داشت؛ مثل زمان انقلاب که بنا شد پول‌ها عوض شود و تا جمع‌آوری شود، زمان برد. فرایند تغییر پول رایج کشور زمان‌بر است و بعد از تصویب قطعی توضیحات داده می‌شود. توضیحات بوقوع داده خواهد شد.»

ک‌ان تابع همه‌چیز

سخنگوی دولت در پاسخ به سؤالی درباره گرانی نان، توضیح داد: ماده اصلی نان آرد است و قیمت آن از دو هزار و ۵۰۰ تومان در سال ۹۹، به ۱۱ هزار و ۵۰۰ تومان در سال ۱۴۰۱ رسیده است. در سال ۱۴۰۳ قیمت به ۱۷ هزار و ۵۰۰ و در سال ۱۴۰۴ به ۲۰ هزار و ۵۰۰ تومان رسیده است. اگر شاهد افزایش قیمت گندم که ماده اصلی آرد است باشیم، دستمزد کارگران نانواایی را گران کنیم و بیمه هم به‌تبع آن گران شود؛ این محصول گران می‌شود. باید بدانیم این امر حاصل برخی فرایندها است.

او در پاسخ به سؤالی درباره بازگشت مجدد برخی اتباع افغانستانی خارج‌شده از کشور، گفت: «ما با افغانستان هم‌دین و هم‌زبان هستیم و پیوند زیاد داریم، اما مثل هر کشور دیگر لازم است سیاست مهاجرتی داشته باشیم و برنامه‌ریزی کنیم. مهاجران را در راستای اقتصاد خود و منافع ملی خود به‌کار بگیریم. این امر مدتی مسکوت بود و باید کار را آغاز کرد. بسیاری از هموطنان از اینکه تعداد اتباع غیرمجاز زیاد شده، گلایه داشتند و ساماندهی اتباع مطالبه ملی بود. باید بیش از هر چیز به مصالح ملی خود فکر کنیم. تلاش کردیم. بازگرداندن اتباع غیرمجاز به وطن یا حفظ کارمات باشد. ۷۵ درصد آنها با خوداظهاری برگشتند. درعین‌حال، با توجه به موضوع مهم زنان و خانواده، معاون زنان و خانواده رئیس‌جمهور از مرز دوعارون بازدید داشتند.

بدیهی است مردم باید کشور خود را بسازند. دادن ویزا برای بازگشت اتباع، بستگی به شرایط آنها و شرایط اقامت و ورود آنها به کشور دارد.»

مهاجراتی درباره حمایت دولت از مستأجران، توضیح داد: «در شرایط فعلی خانه‌دار شدن دشوار است. شورای‌عالی مسکن ۲۰۰ همت برای تسهیلات به مستأجران تخصیص داده است. این رقم از ۸۰ همت ۲۰۰ به همت افزایش داشته است. ۲۷۵ میلیون تومان در تهران و ۲۱۰ میلیون تومان در مراکز استان‌ها، ۱۴۰ میلیون تومان در سایر شهرها و ۵۵ میلیون تومان در روستاها، کمک ودیعه مسکن در نظر گرفته شد. ۲۰

همت تسهیلات قرض‌الحسنه برای دهک اول تا سوم کمک ودیعه مسکن تخصیص یافته است. جعاله مسکن و پرداخت تسهیلات برای تکمیل و عرضه ۳۰۰ هزار واحد مسکونی و کمک به تنظیم بازار استیجاری از طریق فعال‌کردن بخش خصوصی و تفویض اختیار به استیاه‌ها برای تعیین‌کلیف نحوه افزایش اجاره‌بها و برنامه احداث صد هزار واحد مسکونی برای کارکنان فراجا جزو موضوعاتی است که می‌تواند به حل موضوع مسکن کمک کند. در ابتدای استقرار دولت چهاردهم آمار ضوابطی‌ضی درباره مسکن بیان می‌شد. مدتی زمان برد تا وزارت راه اعداد را دقیق بیان کند.اش دولت بر این است مسائل را حل کند.

مجلس طرحی درباره نظم‌دهی به فضای مجازی را اعلام وصول کرد

طرح صیانت دیگری در راه است

فاطمه مهاجرانی می‌گوید در دولت برخی معتقدند باید دوباره لایحه‌ای در همین زمینه تدوین شود

ایپام|سخنگوی دولت در نشست خبری ۲۱ مرداد ۱۴۰۴ و در پاسخ به سؤال خبرنگاران در مورد ارسال مجدد لایحه‌ای درباره فضای مجازی به مجلس اعلام کرد

اینکه لایحه داده شود یا خیر، در حال گفت‌وگو است و تعدادی از بزرگان نظربر این دارند که باید لایحه‌ای داده شود؛ اگر تصمیم گرفته شود، اطلاع‌رسانی می‌شود. «فاطمه مهاجرانی» همچنین درباره طرح نظم‌بخشی به فضای مجازی که در مجلس اعلام وصول شده (برخی نمایندگان مطرح کردند چون لایحه فضای مجازی را دولت بازپس گرفت این طرح تدوین شده است)، توضیح داد: «بازپس‌گیری آن لایحه با توجه به خرد جمعی انجام شد. عواقب منفی آن در اجتماع را خبرگان گوشزد کردند، اگرچه جلسات کارشناسی قبل از آن برگزار شده بود. نگاه دولت تقابل با مجلس نیست و در قاطبه مجلس هم این نگاه نیست. نگاه عاقلانه است که تمرکز بر حل مسائل فعلی کشور دارد.»

موضوعی که امروز با آن مواجه‌ایم این است که باید در عین حل مسئله، فشار بر صنایع و مردم وارد نشود. انرژی خورشیدی به‌سرعت اضافه می‌شود و به‌روزآوری باشد، کم‌اینکه ما در ۱۷ استان کشت برنج داریم که به پنج استان کاهش پیدا می‌کند. باید الگوی کشت متناسب با اقلیم هر منطقه داشته باشیم. موضوع آب ما از شادی مردم و تفریح آنها در آفرود خوشحالمی، اما نمی‌توان سیم دهک پایین را به این کار اختصاص داد. کسی این را تأیید نمی‌کند. افزایش قیمت بنزین در حد طرح مسئله است و جمع‌بندی‌ای در این زمینه وجود ندارد. اما از رسانه‌ها درخواست می‌کنیم درباره این امر بیشتر صحبت کنید. درعین‌حال، رئیس‌جمهوری، رئیس‌جمهوری همه مردم اعم از هم متولین و ضعفا هستند. اما ضعفا در این مورد در اولویت هستند.»

موضوعی که امروز با آن مواجه‌ایم این است که باید در عین حل مسئله، فشار بر صنایع و مردم وارد نشود. انرژی خورشیدی به‌سرعت اضافه می‌شود و به‌روزآوری نیروگاه برقابی در دست اقدام است. درباره آب با توجه به موقعیت جغرافیایی ایران نیاز به همکاری مردم داریم تا با همراهی از شرایط عبور کنیم. توجه به مسئله حفر چاه عمیق و گسترش الگوی کشت می‌تواند امر را بهبود ببیشد.»

ک‌ریال بی‌استفاده است

سخنگوی دولت، درباره چرایی تصویب حذف چهار صفر از واحد پول ملی، گفت: در حال حاضر ریال را عملاً استفاده نمی‌کنیم و واحد اصلی پول ما غیرقابل استفاده است. این اقدام بدلیل جلوگیری از تورم و در راستای کاهش بار روانی و اصلاح ساختاری در جلسه یکشنبه هیئت دولت تصویب شد. مسیری است که چندین کشور دنیا رفته‌اند. چندین‌بار بعضاً تا دو بار، حذف شش صفر در برخی کشورها انجام شده است. این امر از سال ۸۶ شروع شد و در دولت دوازدهم به‌طور جدی دنبال شد. بعدازآن مسکوت ماند. دولت با ادامه این روند در جلسه روز یکشنبه هیئت دولت موافقت کرد. این اقدامی اصلاحی-

کرد. در همین راستا، تغییر الگوی کشت موضوع مهمی در بحث آب است. برخی اوقات جذابیت بازار سبب می‌شود نوع کشت استان‌ها غیرمتعارف با اقلیم آنها باشد، کم‌اینکه ما در ۱۷ استان کشت برنج داریم که به پنج استان کاهش پیدا می‌کند. باید الگوی کشت متناسب با اقلیم هر منطقه داشته باشیم. موضوع آب ما از شادی مردم و تفریح آنها در آفرود خوشحالمی، اما نمی‌توان سهم دهک پایین را به این کار اختصاص داد. کسی این را تأیید نمی‌کند. افزایش قیمت بنزین در حد طرح مسئله است و جمع‌بندی‌ای در این زمینه وجود ندارد. اما از رسانه‌ها درخواست می‌کنیم درباره این امر بیشتر صحبت کنید. درعین‌حال، رئیس‌جمهوری، رئیس‌جمهوری همه مردم اعم از هم متولین و ضعفا هستند. اما ضعفا در این مورد در اولویت هستند.»

او در پاسخ به سؤال دیگری درباره وعده رئیس‌جمهور در آذرماه سال گذشته درباره ناترازی انرژی، نیز گفت: «ناترازی آب و برق با هم متفاوت است. رئیس‌جمهور در آذرماه به ناترازی برق اشاره داشتند. ما در سال ۳۰۰

هوزه انرژی دستخوش دستکاری شده است. ما به اقتصاد حوزه انرژی نپرداختیم. باید برق تولید شود و بخش خصوصی باید برای آن سرمایه‌گذاری کند، اما چون برایش جذابیت ندارد سرمایه‌گذاری نمی‌کند؛ مشکلات وجود دارد. رسانه باید به ما کمک کند.

فاطمه مهاجرانی همچنین در مورد گران‌شدن بنزین و صحبت‌های رئیس‌جمهوری در مورد آن گفت: «اینکه در موضوع بنزین باید بیشتر حرف بزنیم و به تصمیم برسیم، تردیدی نیست؛ اما زمان آن تصمیم الان نیست. اینکه بنزین لیتری ۱۵۰۰ تومان را مردم در آفرود در فضای خارج شهر استفاده می‌کنند، ولو اینکه ما از شادی مردم و تفریح آنها در آفرود خوشحالمی، اما نمی‌توان سهم دهک پایین را به این کار اختصاص داد. کسی این را تأیید نمی‌کند. افزایش قیمت بنزین در حد طرح مسئله است و جمع‌بندی‌ای در این زمینه وجود ندارد. اما از رسانه‌ها درخواست می‌کنیم درباره این امر بیشتر صحبت کنید. درعین‌حال، رئیس‌جمهوری، رئیس‌جمهوری همه مردم اعم از هم متولین و ضعفا هستند. اما ضعفا در این مورد در اولویت هستند.»

ک‌آب را به دانشگاه سپردیم

او همچنین در مورد حل مسئله انرژی، توضیح داد: «دولت از طریق گفت‌وگو با گروه‌های خبرگانی و نخبگانی برای مسائل راه‌حل پیدا می‌کند. در حل مسائل توانا است، اما موضوعات درباره مردم را باید با مردم جلو رفت و موضوع انرژی را با مردم می‌توان حل

گزارش

بررسی انجمن‌های مردم‌نهاد در روز ملی تشکل‌ها

بازوی فکری مردم یا بازوی اجرایی دولت؟

سازمان‌های مردم‌نهاد و انجمن‌های خیریه دو بال فعالیت‌های داوطلبانه هستند. نهادهایی که هر یک با شرح وظیفه مشخص و ساختار منسجم در تلاش‌اند تا فارغ از دولت و حاکمیت به وظایف اصلی که برای یک سازمان مردم‌نهاد تعریف شده است؛ بپردازند. از اواخر دهه ۹۰ خورشیدی، مجموعه سیاست‌های اتخاذی و قوانین مصوب در مداری حرکت کرد که نتیجه‌اش تضعیف و تقطیع بال سازمان‌های مردم‌نهاد و گسترش فعالیت‌های خیریه بود. روند فرسایشی و زمان‌بر صدور و تمدید پروانه فعالیت سازمان‌های مردم‌نهاد در کنار فرایند احراز هویت و رد صلاحیت گسترده اعضای این انجمن‌ها در زمره قوانینی هستند که فعالیت داوطلبانه در ایران را با مشکل اساسی مواجه کرده است. به‌دنبال چنین رویکردی بود که در جنگ دوازده‌روزه شاهد عملکرد قابل‌قبولی از انجمن‌های مردم نهاد نبودیم.

عملیاتی جدیدی برای مقابله و مواجهه در شرایط جنگی تدوین کنند.»

ک‌سازمان مردم‌نهاد بازوی دولت نیست

طی ۵۰سال گذشته نه‌تنها در ایران که در اغلب کشورهای جهان سازمان‌های مردم‌نهاد به‌مثابه ستون پنجمی به‌نفع قدرت در نظر گرفته شده‌اند و چنین شائبه‌ای سبب برخورد‌های قهری و بازدارنده با این جنس فعالیت شد.

فرهناچی تاریخچه حضور سازمان‌های مردم‌نهاد را در ایران چنین شرح می‌دهد: «با روی کار آمدن دولت هفتم رشد و رویش انجمن‌های مردم‌نهاد با سهولت همراه شد و نتیجه چنین سیاستگذاری‌ای تشکیل جامعه‌ای متشکل از سازمان‌های مردم‌نهاد مختلف بود. دولت نهم با تدوین و تصویب آیین‌نامه‌ها و

و می‌تواند در چارچوب شرح وظایف تعیین‌شده به ایفای نقش و مسئولیت بپردازند؛ نظیر انجمن حمایت از کودکان بی‌سرپرست. دسته سوم گروهی از انجمن‌های مردم‌نهاد هستند که به‌تبع اهدافشان هیچ ارتباطی با بحران و مداخله در آشوب ندارند. با توجه به چنین دسته‌بندی‌ای، در جنگ دوازده‌روزه پیکان مداخله در بحران به‌طور اخص به‌سمت گروه اول است. ولی با توجه به حضور فراگیر جمعیت هلال‌احمر که ماهیت یک سازمان مردم‌نهاد را دارد، عملاً جایی برای انجمن‌های مداخله‌گر در بحران باقی نماند. از طرفی نگاه حاکمیت، پدافند غیرعامل، مسائل امنیتی و انتظامی نیز از موانع کار انجمن‌های مداخله‌گر در بحران به‌حساب می‌آمد. اما نکته مثبت و قابل‌تأملی که برای NGOهای دسته دوم رخ داد، توجه ویژه آنها به جنگ نظیر بحران‌های مسبوق به سابقه‌ای چون سیل و زلزله بود و این مهم باعث شد برنامه

ا زهرا کردا

ا روزنامه‌نگار و پرستار ا

«افشین فرهانچی» رئیس هیئت امنای بنیاد غیردولتی مهر پایدار است. این بنیاد در سال ۱۳۸۱ توسط جمعی از پزشکان تأسیس شد. بنیاد مهر پایدار طی دو دهه فعالیت خود متناسب با شرایط جامعه ایران در سه محور آموزش، پشتیبانی و همکاری با سایر سازمان‌های مردم‌نهاد همکاری کرده است. فرهانچی عملکرد سازمان‌های مردم‌نهاد در شرایط بحران را برآیندی از سیاست دولت‌های مختلف در مواجهه با این ندها می‌داند و معتقد است: «اساس کار تمامی سازمان‌های مردم‌نهاد را می‌توان در سه گروه تقسیم‌بندی کرد. انجمن‌هایی که ماهیتشان با بحران گره خورده است و خود را برای فعالیت در شرایط بحرانی نظیر جنگ، زلزله و سیل آماده می‌کنند؛ مشابه این طیف از فعالیت داوطلبانه را می‌توان در خانه نجات ایران جست‌وجو کرد. گروه دوم انجمن‌هایی هستند که فعالیتشان در بحران تعطیل نمی‌شود

خبر

از سرچشمه‌های مرزی تا مصب مشترک با رودخانه کورا
پایش میدانی ارس

ایپام‌ما | «دانیال توحیدی»، ورزشکار تیم ملی قایقرانی ایران و فعال محیط‌زیست در ادامه پروژه‌های محیط‌زیستی «فرزندان‌رود» که در گذشته در حوضه‌های دریای خزر و سپیدرود اجرا شده بود، طرحی برای پایش میدانی رودخانه ارس از سرچشمه‌های مرزی تا مصب مشترک با رودخانه کورا و پیوستن آن به دریای خزر اجرا می‌کند. قرار است این پایش، با مشارکت جوامع محلی، جمع‌آوری داده‌های اکولوژیک، مشاهده میدانی زیستگاه‌ها و ثبت منابع آلاینده انجام و گزارش آن به نهادهای ذی‌ربط ملی و منطقه‌ای ارائه شود. اولین پروژه این فعال محیط‌زیست در سال ۱۳۹۲ با موضوع حفاظت از زیستگاه فوک خزری (دریای خزر) با قایق کایاک اقیانوس از بندر ترکمن آغاز شد و بعد از طی کردن حدود ۷۰۰ کیلومتر، تمام مسیر کرانه جنوبی دریای خزر در بندر آستانرا به پایان رسید. «طی این ۳۸ روزه، به‌صورت خودجوش مدلی تماماً برپایه مشارکت مردمی ساخته شد، حضور مردم (هر سه استان شمالی) در حمایت از سلامت دریای خزر و زیستمدانش باعث شد نهادهای دولتی اعم از سازمان محیط‌زیست، وزارت آموزش‌وپرورش، شهرداری‌های شهرهای شمالی، نیروی دریایی ارتش و رسانه‌ها با این پروژه سراسر مردمی هم‌سو شوند.»

به‌گفته توحیدی، هرچند در ظاهر یک قایقران در دل دریای خزر پیش‌برنده پروژه بود، اما بیرون از دریا بیش از صدها نفر، برای آگاهی‌رسانی وضعیت روبه‌زوال دریای خزر تلاش کردند. «در تمام طول پیمایش دریای خزر از شرق به غرب، در تمامی مدارس استان‌های شمالی متوقف می‌شدیم و کودکان نوجوانان را از اهمیت گونه فوک خزری و ضرورت حفاظت از دریای خزر با برگزاری کارگاه‌های کاملاً علمی و تجربی آگاه می‌کردیم.» پروژه‌ای که او در آن سال انجام داد، مورد توجه کنوانسیون تهران (کشورهای حاشیه دریای خزر) قرار گرفت. «دومین پروژه سال ۹۳ بود که براساس آن پیمایش دومین رودخانه طویل ایران (سپیدرود) با قایق کایاک آب‌های خروشان انجام شد، این رود از دیوان دره کردستان سرچشمه می‌گیرد و با پیمودن ۷۶۰ کیلومتر از میان دره‌های عمیق، دشت‌های پست، جلگه‌ها و دره‌نایب از دل تالاب بوجاق در استان گیلان وارد دریای خزر می‌شود و یکی از رودخانه‌های بسیار مهم حوضه آبریز دریای خزر است.» این سفر حدود یک ماه به‌طول انجامید و تمرکز آن بیشتر روی مستندسازی آثار مخرب سدسازی، چاه‌های عمیق حاشیه رود، بهره‌برداری از بستر رودخانه‌ها (من و ماسه) و وارد شدن فاضلاب‌های صنعتی و شهری بود. «در طول این مسیر کارگاه‌های متعددی برای کشاورزان، دامداران، جوامع بومی در مساجد روستاها برگزار شد تا تنگنری برای حفاظت از این رودخانه باستانی باشد. تمام این مسیر توسط تیم قایقران مستند و گزارش‌های آن در همایش‌ها و دانشگاه‌ها ارائه شد.»

به‌گفته توحیدی، پروژه سال ۱۴۰۴ با موضوع پایش رودخانه آرس کپکچ از رودخانه‌های مرزی کشور ایران با کشورهای همسایه (آذربایجان، ارمنستان و ترکیه) است. این پروژه قصد دارد با به‌کارگرفتن مدل مدیریت مشارکتی در راستای بهبود بخشیدن به این رودخانه فرامرزی، مسیری حدود ۱۲۰۰ کیلومتری را با استفاده از ورزش قایقرانی در سه فاز به اجرا رساند. «درحالی‌که این پروژه کاملاً از دل تجربه‌های دو پروژه پیشین (خزر و سپیدرود) شکل گرفته، این بار قصد داریم با همراهی جامعه محلی، جامعه علمی، سازمان محیط‌زیست، وزارت ورزش، وزارت نیرو، فدراسیون قایقرانی و جوانان علاقه‌مند ایران، برای بهبود بخشیدن به این رودخانه طرح پایش آرس را که یکی از مهمترین میراث طبیعی کشور ایران و کشورهای همسایه است، عملیاتی کنیم.» او این پروژه را ترکیبی از ورزش، کار علمی، حفاظت مشارکتی و بین‌المللی می‌داند. «امید داریم که با به‌کارگیری توان و انرژی جوانان سرزمین ایران، رودخانه ارس را به یک نمونه قابل تحسین در منطقه تبدیل سازیم و این موفقیت را به دیگر رودخانه‌های سرزمین ایران تعمیم دهیم.»

به‌گفته او، همراه شروع فاز اول این پروژه خواهد بود که با طی کردن مسافتی حدود ۴۵۰ کیلومتر از (خط مرزی ایران و ترکیه) آغاز می‌شود و در شهر پارس‌آباد (خط مرزی ایران و آذربایجان) پایان می‌یابد. مدت زمان عملیات پایش رودخانه، دو الی سه ماه پیش‌بینی شده است. «قصد داریم به دور از تنش‌های سیاسی در منطقه با حفظ دیپلماسی محیط‌زیستی در راستای بهبود بخشیدن به روابط و مرزهای طبیعی مشترک، صدای صلح و محبت و دوستی در کشور ایران و منطقه باشیم.»

مشکلی از طرف مسئولین مافوقم برای حضور در مناطق نداشتیم و برعکس وقتی اشتیاق من را برای حضور در منطقه و فعالیت‌های میدانی دیدند، تشویق و حمایت شد. آقای ظهیری که در حال حاضر معاون محیط طبیعی سازمان هستند، در آن زمان معاون محیط طبیعی فارس بودند و این فرصت را به من دادند که در پایش مناطق و فعالیت‌های مختلف، از سرشماری حیات‌وحش گرفته تا پروژه‌های مشارکتی، شرکت داشته باشم و این روند بعدها نیز ادامه پیدا کرد.

آیا در سرکشی و بازدید از این مناطق به دلیل زن بودن دچار مشکلی شده‌اید؟

در گذشته بعضی رفتارها این حس را القا می‌کرد که شما به‌عنوان یک کارشناس محیط طبیعی نادیده گرفته می‌شوید. مثلاً تجهیزاتی که برای کار میدانی خریداری می‌شد، مردانه بود و به زنان شاغل در محیط طبیعی نیز همان تجهیزات را تحویل می‌دادند. به‌مرور زمان، حضور زنان در این بخش به رسمیت شناخته شد و تلاش شد حتی امکانات پاسگاه‌ها نیز بنا به نیاز و رفاه زنان فراهم شود.

شما به این شناخته می‌شوید که ارتباطات را با تشکلهای تخصصی حیات‌وحش حفظ کرده‌اید، حتی زمانی که مدیران اعتقادی به این مقوله نداشتند، دلیل اهمیت داشتن این موضوع از نظر شما چه بود و آیا این رویه‌تان در سرهایی هم برای شما ایجاد کرد؟

وقتی بخشی از نیروی جوان و کارآمد و علاقه‌مند بیرون از سازمان مشغول فعالیت هستند، چرا در راه حفاظت از حیات‌وحش از آنها حمایت نکنیم؛ هر کدام از این چکام می‌توانند به‌جای ما، کارشناس شاغل در این سازمان باشند. من تلاش‌م را می‌کنم آدم‌ها را بهم وصل کنم تا در کنار هم فعالیت مؤثرتری داشته باشند و اگر از دستم بر بیاید، فرصتی را برای اینکه در مسیر علاقه‌مندان حرکت کنند و تجربه کسب کنند، فراهم کنم. پس حتی اگر درگیری هم داشته باشد، به نتیجه‌اش می‌ارزد.

مدیران زیادی به اداره کل حفاظت محیط‌زیست فارس آمده و رفته‌اند و شما شاهد تغییرات و اتفاقات زیادی بوده‌اید. چقدر این تغییر و تحول‌ها کار حفاظت را با اختلال مواجه می‌کند یا آن را پیش می‌برد؟

متأسفانه سیستم اداری ما در کشور فردمحور است و چندان از نظام راهبردی مشخصی پیروی نمی‌کند. این‌طور می‌شود که در هر دوره‌ای، اولویت‌ها تغییر می‌کند. در دوره‌ای خیلی از فعالیت‌ها مسکوت می‌ماند و به‌اصطلاح کار می‌خواید و در دوره‌ای سیستم به تکاپو می‌افتد. این کاملاً به رویکرد مدیران بستگی دارد. دوره‌هایی بود که حفاظت سیر قفربازی داشت و متأسفانه جبران آن هم کار ساده‌ای نیست. یک مدیر می‌تواند با مهارتی که دارد قابلیت‌های نیروی انسانی خود را شکوفا کند و در مقابل آن، مدیرانی هستند که با تصمیم‌های اشتباه باعث سرخوردگی و بی‌انگیزگی افراد شوند.

چطور می‌توان فرصت‌های برابر برای زنان و مردان لاقط در سازمان حفاظت محیط‌زیست ایجاد کرد؟

راهی نیست مگر اینکه ملاک انتخاب و به‌کارگیری افراد متخصص، باتجربه و شایسته‌ای باشد که ارزیابی دقیق‌ی درباره عملکردشان صورت گرفته. این دیدگاه زنانه-مردانه، به‌ویژه در بخش محیط طبیعی پررنگ‌تر است. به‌رغم حضور فعال زنان در بخش محیط طبیعی سازمان، مردانه شمردن کار حفاظت صرفاً با خلاصه کردن حوزه فعالیت آن به کوهپیمایی، ساده‌انگارانه است. زنان در محیط طبیعی هم در فعالیت‌های میدانی نکته دیگر اینکه ارتقای شغلی برای زنان به‌مراتب دشوارتر از مردان است. بنا به نگاه جامعه مردسالار گاهی قرار گرفتن زنان در پست‌های مدیریتی پذیرفتنی نیست و یک زن در جایگاه مدیریتی باید چندبرابر یک مرد توان بگذارد تا صرفاً شایستگی خود را نشان دهد. با مقایسه آمار مدیران کل مرد و زن در استان‌ها، می‌توان به این دیدگاه پی برد. ما نمی‌توانیم توانایی بخشی از جامعه را به‌صرف جنسیت نادیده بگیریم.

آسیبایی در قظرویه پیشنهادی به سازمان ارسال شده است که مدیرکل محیط‌زیست استان، خانم تاج‌گردون، از آن حمایت کرده‌اند؛ امیدوارم به‌زودی به نتیجه برسد.

مدیر چه پروژه‌ها و طرح‌هایی در استان بوده‌اید و مشکلات پیش روی آن چه بود؟

پروژه‌ها در اداره کل به‌صورت تیمی و کار جمعی انجام می‌شود و فردمحور نیست. یکی از این طرح‌ها که تالاب آن مشارکت داشته‌ام، تدوین برنامه مدیریت تالاب بختگان بود. فرایند تدوین این طرح براساس یک کار گروهی منسجم انجام شد و گام‌به‌گام و با مرور منابع پیش می‌رفت که برای من تجربه دلچسپی بود. تغییرات مدیریتی در سطح استان معمولاً از چالش‌های پیش روی طرح‌های مدیریتی مشارکتی است که باعث کند شدن اجرای برنامه‌ها می‌شود.

شما از جمله کارشناسان زن در سازمان هستید که حضور پررنگی در مناطق دارید. چطور توانستید در این سیستم رفت‌وآمدیانتان را حفظ کنید؟

این از خوش‌شانسی من بود که در مدت خدمت

بررسی نظام فردمحور و چالش‌های حضور زنان در عرصه حفاظت در گفت‌وگو با «لیلا جولایی»

زنان؛ از میدان تا مدیریت محیط‌زیست

مصطفی‌نور آریانه‌پور

تصویر: مصطفی‌نور آریانه‌پور

«مردانه شمردن کار حفاظت صرفاً با خلاصه کردن حوزه فعالیت آن به کوهپیمایی، ساده‌انگارانه است.» رئیس اداره امور حیات‌وحش اداره کل محیط‌زیست فارس این جمله را می‌گوید و ادامه می‌دهد: «زنان در محیط طبیعی، هم در فعالیت‌های میدانی و هم در بخش اداری و تصمیم‌گیری اثرگذار هستند.» «لیلا جولایی» متولد سال ۱۳۵۶ است. در مقطع کارشناسی در رشته زیست‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز و در مقطع ارشد در رشته محیط‌زیست گرایش تنوع‌زیستی علوم تحقیقات خوزستان تحصیل کرد. آن زمان، موقعیت‌های شغلی پیش رویش ارتباطی با رشته تحصیلی‌اش نداشت. سه سال بعد از فارغ التحصیلی در مقطع کارشناسی، سازمان حفاظت محیط‌زیست آرمونی سراسری در کشور برگزار کرد. رشته زیست‌شناسی هم در فراخوان درج شده بود. او در این آزمون که در آن زمان به‌صورت کتبی و مصاحبه حضوری بود، شرکت کرد و پذیرفته شد. از سال ۸۳ در سازمان حفاظت محیط‌زیست مشغول به کار است. جولایی را با سلامت اقتصادی، کار حرفه‌ای، ارتباط مستمر با تشکلهای و تلاش حداکثری برای حفاظت می‌شناسند. همین موضوع باعث شد سرآغ او برویم و درباره اولویت‌های حفاظت در استان فارس و چالش‌های پیش روی او، به‌عنوان زنی که در حوزه محیط‌زیستی در یک سازمان دولتی کار می‌کند، بپرسیم.

فاطمه پایاخانی | روزنامه‌نگار

چرا محیط طبیعی را انتخاب کردید؟ چند سال است که در این حوزه فعالیت می‌کنید؟

محیط طبیعی حوزه‌ای مرتبط با علاقه‌مندی و رشته تحصیلی‌ام بود. اولین روزی که خودم را به کارگزینی اداره معرفی کردم و توضیحاتی از شرح وظایف محیط طبیعی و انسانی شنیدم، از خانم کارگزین درخواست کردم در بخش محیط طبیعی کار کنم و ایشان هم همراهی کردند. الان ۲۱ سال و ۵ ماه است که در محیط طبیعی فارس مشغول به کار هستم.

مجموعه ادارات محیط‌زیست استان فارس چند مدیر زن دارد؟ و این زنان بیشتر در کدام حوزه‌ها فعالیت می‌کنند؟ چند کارشناس زن داریم در مقابل؟ زنان در اداره کل حفاظت محیط‌زیست در بخش‌های مختلف مدیریتی اعم از رئیس شهرستان و رئیس و کارشناس مسئول ادارات داخلی مشغول به‌کار هستند استان فارس دارای مناطق چهارگانه گسترده و متنوع است. وضعیت کدام‌یک به نظران سخت‌تر، پیچیده‌تر و حفاظت از آن دشوارتر است و برای این منطقه چه کاری باید انجام شود؟

بهنظر من، موضوع حفاظت در پارک ملی بمو پیچیده‌تر و دشوارتر از سایر مناطق است. زیستگاه‌های اطراف پارک ملی بمو تغییر کاربری پیدا کرده‌اند و بخشی از زیستگاه عملاً تخریب شده و شکل طبیعی آن از بین رفته است. همچنین، جمعیت حیات‌وحش محصورشده در میان این تغییر کاربری‌ها که دیگر راهی به زیستگاه‌های اطراف ندارد، به‌شدت مورد تهدید شکار غیرمجاز است. با وجود این تهدیدات، غنای گونه‌های بمو در همسایگی کلانشهر شیراز بی‌نظیر است و باید حفاظت شود. اولین قدم برای حفاظت از این منطقه این است که ارزش‌های واقعی پارک ملی بمو و نقش آن در ادامه حیات شهر شیراز و زرقان برای تصمیم‌گیران و ذی‌نفعان ملموس شود. اگر به‌دنبال حفاظت پایدار از این منطقه هستیم، باید سایر ذی‌نفعان اعم از دولتی و غیردولتی در حفاظت پارک

سهیم شوند و نقش خود را به‌درستی ایفا کنند. به‌نظر من، باید پروژه‌های اجتماعی-مشارکتی حفاظت‌محور برای این منطقه تعریف کرد و کار را با کمک یک تیم تسهیلگر حرفه‌ای پیش برد و مشکلات پارک را به‌طور

اصولی حل کرد. این موضوع دغدغه تیم مدیریتی اداره کل نیز است، هر چند کار ساده‌ای نیست. یکی دیگر از دغدغه‌های من موضوع گونه گورخر آسیایی در پارک ملی قظرویه است. ما در این منطقه بزرگترین جمعیت گونه در حال انقراضی گور آسیایی را داریم. باید بتوانیم با حفاظت کردیروهای مهاجرتی این گونه در تعامل با استان‌های یزد و کرمان به گسترش زیستگاه‌های مطلوب و پرکنش گونه در این زیستگاه‌ها کمک و این گونه را از یک فضای جزیره‌ای خارج کنیم. با این راهکار از فشار این جمعیت بر مراتع پارک ملی قظرویه و تعارض گونه با کشاورزان کاسته می‌شود و به مفهوم واقعی گونه را حفظ می‌کنیم.

آیا ایده‌ای که برای احیای این منطقه دارید، در اداره کل جدی گرفته شده؟ چالش‌های پیش روی آن چه بوده است؟

تلاش‌هایی برای شکل‌گیری کمیته مدیریت پارک در سال‌های گذشته انجام شد، اما متأسفانه پارک ملی بمو همیشه در میانه بحران است و به تصمیمات آنی نیاز دارد. برای تهیه برنامه مدیریتی منطقه‌ای گورخر

نوبت دوم

آگهی مناقصه عمومی ، شماره ۱۴-۱۴۰۴

کار فرما : اداره کل راه و شهرسازی استان لرستان

اداره کل راه و شهرسازی استان لرستان در نظر دارد خدمات ذیل را بر اساس شرایط ذکر شده به شرح اطلاعات و جزئیات مندرج در اسناد از طریق مناقصه عمومی یک مرحله ای به شرکت واجد شرایط واگذار نماید.

ردیف	عنوان خدمت	قیمت برآورد (ریال) برای یکسال	نحوه انعقاد قرارداد	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه(ریال)	مدت پیمان	توضیحات
۱	انجام امور حفاظت از کلیه اراضی در سطح شهرهای استان	۸۳/۱۳۲/۸۸۸/۲۸۸	به نحو مذکور در اسناد مناقصه	۴/۱۵۶/۶۴۴/۴۱۵ ریال	۱۲ ماه	موسسات حفاظتی و مراقبتی فعال تحت پوشش مرکز انتظام پلیس پیشگیری ناجا

مهلت تحویل پیشنهادات مورخ : ۱۴۰۴/۰۶/۰۱

تاریخ بازگشایی پاکات مناقصه عمومی مورخ : ۱۴۰۴/۰۶/۰۳

کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکتها از طریق درگاه سامانه‌ی تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. شرکتها بایستی شرایط مندرج در اسناد بارگذاری شده در سامانه و همچنین گواهینامه معتبر از مراکز معرفی شده را دارا باشند. با توجه به اینکه فراخوان تجدید گردیده است، در صورت عدم استقبال پیمانکاران برای شرکت در مناقصه، چنانچه یک شرکت متقاضی و پیشنهاد دهنده قیمت باشد؛ پاکات آن گشوده و در صورت تشخیص صرفه و صلاح بودن با آن شرکت برابر مقررات فراداد منعقد می‌گردد.

روابط عمومی اداره کل راه و شهرسازی استان لرستان

شماره آگهی: ۸۷۱۸۹۱

حمله مسلحانه به جنگلبان تالشی

مدیرکل منابع طبیعی گیلان با اشاره به حمله قاچاقچیان چوب به جنگلبان تالشی با تفنگ شکاری، از شناسایی عاملان این حمله مسلحانه خبر داد. «کامیار مرزبانی» درباره جزئیات وقوع حادثه برای یکی از جنگلبانان گیلانی گفت: «شب دوشنبه، ۲۰ مرداد، در جریان گشت‌زنی نیروهای حفاظتی اداره منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان تالش در جنگل‌های طولارود این شهرستان، بعد از رسیدن به محل قطع درختان جنگلی که به مقدار شش اصله درخت بوده، مورد حمله شدید قاچاقچیان چوب با سلاح شکاری قرار گرفتند.» او با بیان اینکه یکی از مأموران حفاظتی منطقه به نام «خدمت محمدی‌نژاد» پس از اصابت ساچمه به سر و گردن به شدت مجروح شد، اضافه کرد: «این جنگلبان بلافاصله به بیمارستان نورانی شهرستان تالش منتقل شد و روند درمانی او نیز در حال انجام است.» مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری گیلان با اشاره به انتقال این فرد مجروح به اتاق عمل و ادامه روند درمان، تأکید کرد: «حال عمومی این جنگلبان خوب است؛ قاچاقچی مهاجم با تفنگ دلول شکاری اقدام به شلیک کرده و ساچمه‌ها پخش شده بود که خوشبختانه به نقاط حساس بدن این جنگلبان اصابت نکرد.» مرزبانی با بیان اینکه گزارش حادثه به دادستان شهرستان تالش اعلام شده است، افزود: «اعلان حمله مسلحانه که بومی بودند، شناسایی شده و تحت تعقیب قرار دارند؛ چوب‌آلات کشف‌شده نیز ضبط شد.» تکرار این اتفاق درحالی‌است که در چهار ماهه اسفند ۱۴۰۲ نفر از قاچاقچیان چوب در استان گیلان بازداشت شده‌اند. ایسنا

رئیس انجمن هواشناسی ایران:

ابرها جابه‌جا نمی‌شوند امید کاذب ایجاد نکنید

رئیس انجمن هواشناسی ایران با بیان اینکه مشکل منابع آب در کشور به یک بیماری مزمن تبدیل شده است، گفت: «طرح‌های بدون پایه علمی سبب هدررفت منابع مالی، ایجاد امید کاذب و تأخیر در اجرای راهکارهای واقعی می‌شود.» «احد وظیفه» درباره ادعاهای مطرح‌شده درباره رفع خشکسالی و ایجاد ترسالی، عنوان کرد: «در روزهای اخیر برخی افراد در فضای مجازی مدعی شده‌اند که می‌توان با روش‌هایی مثل «جابه‌جایی ابرها»، «ایجاد بارندگی معجزه‌آسا» یا «تولید بی‌پایان آب شیرین» مشکل خشکسالی را رفع کرد. انجمن هواشناسی ایران وظیفه خود می‌داند که براساس علم و تحقیقات معتبر واقعیت را روشن کند. جابه‌جایی ابرها ممکن نیست؛ ابرها و سامانه‌های بارشی تحت‌تأثیر الگوهای جوی بسیار بزرگ شکل می‌گیرند و تغییر مسیر آنها به انرژی بسیار بیشتر از توان فناوری بشر نیاز دارد.» او همچنین گفت: «باروسازی ابر با هر روشی فقط در شرایط خاص و آن هم فقط برای ابرهای مستعد بارش از قبل می‌تواند کمی (حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد) بارش را افزایش دهد.» رئیس انجمن هواشناسی ایران با بیان اینکه خشکسالی کشورمان دلایل پیچیده‌ای دارد، افزود: «این مشکل نتیجه کاهش طولانی‌مدت بارش، مدیریت نادرست منابع آب و تخریب طبیعت است و هیچ روش فوری و معجزه‌آسایی برای برگرداندن شرایط وجود ندارد.» ایرنا

شکوه انجمنی

محبت نابجای گردشگران و کوهنوردان، رفتار شکارگری حیوانات را تغییر داده است

دوستی خاله‌خرسه در سبلان

خرس‌هایی که به خوراک انسان‌ها عادت کرده‌اند، بی‌هراس به آنها نزدیک می‌شوند و در برخی موارد ممکن است باعث آسیب به کوهنوردان شوند

چه اتفاقی می‌افتد که خرسی، با توان بالقوه حمله به انسان، در میان جمعیتی پرتعداد و در فاصله‌ای چندمتری در ارتفاعات سبلان آرام‌آرام پرسه می‌زند و به دنبال لقمه‌ای غذا می‌گردد؟ خرس‌ها معمولاً در طول روز فعال‌اند، اما در مناطق پرجمعیت انسانی اغلب به فعالیت شبانه روی می‌آورند تا از مواجهه مستقیم اجتناب کنند. با این حال، ویدئویی که اخیراً از حضور خرس سبلان در میان کوهنوردان منتشر شده، این پرسش را مطرح می‌کند که چرا این حیوان در روشنایی روز این چنین به دور انسان‌ها می‌چرخد و به دریافت غذا از آنها نیاز پیدا کرده است؟

کامیار فکورا | روزنامه‌نگار

خرس‌ها به‌تدریج به حضور انسان‌ها می‌گیرند و آن ترس غریزی و طبیعی‌شان نسبت به انسان‌ها کم‌رنگ می‌شود؛ این تغییر باعث می‌شود آرام‌آرام به انسان‌ها نزدیک شده و در پی لقمه‌ای غذا باشند. چنین رفتاری به‌مرور ساختار طبیعی جست‌وجو و شکار غذا در خرس‌ها را برهم می‌زند. وقتی خوراکی‌های انسانی جایگزین منابع طبیعی می‌شود، خرس‌ها به این خوراکی‌های انسانی وابسته می‌شوند و همین وابستگی سلامت و روند تغذیه طبیعی‌شان را به خطر می‌اندازد.

اگرچه شاید خرس ظاهری آرام داشته باشد، اما حضور نزدیک و پرتعداد انسان‌ها ممکن است فشار روانی و استرس قابل‌توجهی بر او تحمیل می‌کند؛ فشاری که در هر لحظه می‌تواند واکنش‌های دفاعی و حتی پرخاشگرانه را برانگیزد. خرس‌ها معمولاً فاصله ایمنی خود را حفظ می‌کنند، اما عادت به حضور انسان‌ها این فاصله را به‌شدت کاهش می‌دهد و احتمال برخورد‌های خطرناک را افزایش می‌دهد. خرس‌هایی که به خوراک انسان‌ها عادت کرده‌اند، بی‌هراس به انسان‌ها نزدیک می‌شوند و در برخی موارد ممکن است باعث آسیب به کوهنوردان شوند. این وابستگی به خوراک انسان، رفتار طبیعی شکار و تغذیه را

دگرگون و بقای گونه در زیستگاه‌های طبیعی را تهدید می‌کند. افزون‌براین، تجمع بی‌رویه انسان‌ها و گذرسانی باعث تخریب زیستگاه‌های طبیعی و بروز تنش‌های اکولوژیکی می‌شود که پیامدهای بلندمدتی برای طبیعت و حیات‌وحش دارد. تغییر عادت غذایی خرس و دیگر حیوانات وحشی، مستقیماً بر جمعیت و زیست دیگر گونه‌ها تأثیر می‌گذارد. به زبانی دیگر، محبت نابجای گردشگران و کوهنوردان باعث «دوستی خاله‌خرسه» شده است.

تغییر رفتار شکارگری خرس‌ها

«سیاوش یالیانیا»، کارشناس حیات‌وحش، در این باره به «بیام ما» می‌گوید: «ما عادت کرده‌ایم دامنه دخالت‌های خود در طبیعت را روزبه‌روز گسترده‌تر کنیم. ابتدا در کوهستان‌ها جاده‌سازی را آغاز کردیم، سپس فعالیت‌های معدن‌کاوی را افزایش دادیم و این روند متوقف نشد؛ اکنون نیز زیست‌بوم حیات‌وحش را به خطر انداخته‌ایم. یکی از مصادیق دخالت مستقیم ما در طبیعت، گذرسانی به حیوانات است. عملی که نه در برابر خرس و نه در برابر هیچ گونه دیگری مجاز نیست. در بسیاری از کشورهای جهان،

وارد می‌کنیم که باعث می‌شود نیاز به شکار و تلاش برای یافتن غذا کاهش یابد و به‌مرور از رژیم غذایی اصلی خود دور شوند. علاوه‌براین، این غذاها معمولاً حاوی افزودنی‌هایی مانند نمک، ادویه و روغن است که نهنه‌ها برای انسان‌ها بلکه برای حیوانات نیز مضر است. به‌عنوان مثال، غذایی که به خرس داده می‌شود، به‌دلیل آنزیم‌های متفاوت بدن حیوان قادر به هضم صحیح آن نیست و موجب آسیب به سلامتی آنها می‌شود.»

وابسته‌سازی حیات‌وحش به پسماند

این کارشناس حیات‌وحش از سوی دیگر به مسئله‌ای اخلاقی اشاره می‌کند: «حیوانات باید در طبیعت به‌صورت آزادانه، با شکوه و احترام زندگی کنند و عادت‌دادن آنها به پسماندها یا باقیمانده‌های غذای انسان، یا وادار کردن حیواناتی مانند خرس‌های سبلان به جست‌وجوی غذا در زباله‌های کوهنوردان، از نظر اخلاقی ناپسند است و به شکوه و زیبایی طبیعت بی‌احترامی می‌کند.»

او عادت‌دادن حیوانات به نزدیکی به انسان را خطرناک توصیف می‌کند و می‌گوید: «هرچند ممکن است خرس‌ها به‌دلیل کمبود منابع غذایی طبیعی به‌سمت انسان‌ها روی آورده باشند، نمی‌توان به‌طور قطع گفت خرس‌های سبلان در این منطقه دچار کمبود مواد غذایی هستند. درواقع، جمعیت خرس‌های زیستگاه‌های ایران در معرض انقراض نیست، بلکه جمعیت آنها به نسبت مناسب است. اما حتی اگر تحقیقات نشان دهد منابع طبیعی غذای خرس‌ها کاهش یافته، راهکار، تغذیه دستی نیست بلکه باید زیستگاه اصلاح شود. دلایل متعددی می‌تواند مطرح باشد؛ مثلاً

ممکن است پوشش گیاهی زیستگاه آسیب دیده باشد که راحل آن اصلاح پوشش گیاهی است، نه تغذیه دستی حیوانات. بنابراین، غذا دادن دستی صرفاً به آنها آسیب می‌زند.» او معتقد است باید تا حد امکان دخالت خود را در طبیعت به حداقل برسانیم. حتی در عبور از مسیرهایی که در کنار آنها نهرهایی وجود دارد و ممکن است برگ‌هایی مسیر جریان آب را گرفته باشد، نباید با باتوم، چوب یا هر وسیله‌ای برگ‌ها را کنار بزنیم تا آب مسیر طبیعی خود را طی کند؛ چراکه «طبیعت بسیار هوشمندانه‌تر، عاقلانه‌تر و دقیق‌تر عمل می‌کند و دخالت ما معمولاً باعث آسیب می‌شود.»

بلای گردشگری انبوه و نابایدار

غذاهای به حیات‌وحش، از تأثیرات نامطلوب طبیعت‌گردی غیراصولی و گردشگری انبوه بر مناطق طبیعی است. «محدثه گرمابدری»، راهنمای اکوتوریسم، این اقدام را در کنار مشکلاتی مانند تولید زباله، روشن کردن آتش‌های غیرمجاز و افزودن، یکی از مهم‌ترین تهدیدها می‌داند و می‌گوید: «این رفتار نادرست، به‌دلیل ناسازگاری غذای انسانی مثل نان و سایر فرآورده‌ها با رژیم غذایی طبیعی حیوانات، به‌مرور زمان موجب تغییر در رژیم غذایی و عادت حیوانات به نزدیک شدن به انسان می‌شود. چنین اقدامی در واقع دخالتی مستقیم در اکوسیستم و اختلالی جدی در چرخه غذایی حیوانات به‌شمار می‌رود. از سوی دیگر، حیوانات وحشی ذاتاً اهلی نیستند و هرچه به جوامع انسانی نزدیکتر

شوند، بیشتر از زیستگاه طبیعی خود دور می‌شوند. این نزدیکی خطر دوجانبه‌ای است که هم برای گردشگران و هم برای حیات‌وحش خطرناک‌ترین است.»

ضرورت اجرای کدهای اخلاقی

از نگاه او، ریشه اصلی این معضل، کمبود آموزش و فرهنگ‌سازی میان گردشگران و طبیعت‌گردان است. «بسیاری از افرادی که در نقش مجری یا راهنما در گروه‌های کوهنوردی و سایر فعالیت‌های طبیعت‌گردی فعالیت دارند، اغلب از پیامدهای این رفتار ظاهراً بی‌اهمیت بی‌اطلاع هستند. بنابراین، آموزش و اطلاع‌رسانی باید جدی‌تر گرفته شود.» این کارشناس اکوتوریسم یکی از راهکارهای مؤثر در این مسئله را، تدوین و اجرای کدهای اخلاقی رفتاری می‌داند و می‌گوید: «در بسیاری از کشورهای جهان، نهادهای مجری مانند فرانسوی‌ها، سازمان محیط‌زیست و ادارات گردشگری، پیش از ورود به مناطق حفاظت‌شده یا پارک‌های ملی، این کدها را در قالب بروشور به گردشگران ارائه می‌دهند. همچنین، گردشگران در جلسات توجیهی کوتاه‌مدت با قوانین و مقررات مربوط به حفظ محیط‌زیست و ممنوعیت غذا دادن به حیوانات آشنا می‌شوند. این قوانین معمولاً ضمانت اجرایی و جریمه‌های سنگین دارد.» گرمابدری ادامه می‌دهد: «به‌نظر من، آموزش پیش از ورود به منطقه و برگزاری جلسات توجیهی برای تمامی افراد ذیل در گردشگری از رانندگان و قاطرچی‌ها گرفته تا راهنمایان محلی و اصلی، ضروری است. در کنار آموزش، وجود کدهای اخلاقی و اعمال جریمه می‌تواند به جلوگیری از تخلفات کمک کند.»

نقش آژانس‌های گردشگری

این راهنمای اکوتوریسم نقش آژانس‌های گردشگری در این زمینه را کلیدی و مسئولانه می‌داند: «آنها باید در انتخاب مقصدهای گردشگری، دقت کافی داشته باشند و تنها مناطقی را انتخاب کنند که آسیب‌پذیری و تخریب آنها کمتر باشد. این آژانس‌ها موظف‌اند به تعیین ظرفیت برد برای هر منطقه پایبند باشند. برای نمونه، در صورت برنامه‌ریزی برای تور کوهنوردی یا طبیعت‌گردی در منطقه سبلان، باید با هماهنگی سازمان‌های مرتبط مانند محیط‌زیست و گردشگری، تعداد نفرات را محدود کنند و در زمان‌هایی تور برگزار کنند که ظرفیت منطقه مناسب باشد. علاوه‌براین، آژانس‌ها باید از راهنماهای آموزش‌دیده و دارای صلاحیت معتبر استفاده کنند که به اصول حفاظت از محیط‌زیست پایبند باشند.» به‌گفته او، برگزاری جلسات توجیهی حضوری یا آنلاین پیش از سفر، برای اطلاع‌رسانی درباره مسائل فنی و ملاحظات محیط‌زیستی، ازجمله ممنوعیت غذا دادن به حیوانات، امری ضروری است و آژانس‌ها باید برنامه‌های مشخص داشته باشند تا در صورت تخطی راهنما یا مسافر از قوانین، برخورد لازم اعم از توبیخ یا جریمه را انجام دهد. این نظارت باید مستقیم در اکوسیستم و اختلالی جدی در چرخه غذایی حیوانات به‌شمار می‌رود. از سوی دیگر، حیوانات وحشی ذاتاً اهلی نیستند و هرچه به جوامع انسانی نزدیکتر

آگهی مناقصه عمومی

شهرداری منطقه ۴ تبریز در نظر دارد به استناد مجوزهای اخذ شده عملیات اجرایی پروژه های عمرانی زیر را از طریق مناقصه عمومی و سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (www.Setadiran.ir) واگذار نماید، لذا شرکت‌های متقاضی واجد شرایط جهت دریافت اسناد مناقصه می‌توانند از روز چهارشنبه مورخه ۱۴۰۴/۰۵/۲۲ تا ساعت ۱۴:۰۰ روز سه‌شنبه مورخه ۱۴۰۴/۰۵/۲۸ به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران) مراجعه نمایند.

شهرداری منطقه ۴ تبریز

- ۱- پیاده‌رو سازی و مناسب‌سازی خیابان کوجه‌باغ حدفاصل بلوار آذربایجان تا علامه امینی با برآورد اولیه به مبلغ ۷۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و سپرده شرکت در مناقصه به مبلغ ۳/۷۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال (داشتن حداقل پایه ۵ در رشته راه یا ابنیه)
- ۲- تهیه، حمل و پخش آسفالت با فینشیر حدفاصل پل فلسطین تا چهارراه گجیل با برآورد اولیه به مبلغ ۵۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و سپرده شرکت در مناقصه به مبلغ ۲/۷۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال (داشتن حداقل پایه ۵ در رشته راه)
- ۳- تهیه، حمل و پخش آسفالت با فینشیر در خیابان اره گری با برآورد اولیه ۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و سپرده شرکت در مناقصه به مبلغ ۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال (داشتن حداقل پایه ۵ در رشته راه)
- ۴- تهیه، حمل و پخش آسفالت آخونی حدفاصل ایستگاه مترو تا پل رو گذر دامپزشکی با برآورد اولیه به مبلغ ۱۳۶/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و سپرده شرکت در مناقصه به مبلغ ۶/۸۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال (داشتن حداقل پایه ۵ در رشته راه)
- ۵- تهیه، حمل و پخش آسفالت دستی در معابر و گذرهای خیابان‌های بهار شرقی شهید سلمانپور، سطح ناحیه سه با برآورد اولیه به مبلغ ۸۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و سپرده شرکت در مناقصه به مبلغ ۴/۲۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال (داشتن حداقل پایه ۵ در رشته راه)
- ۶- تهیه، حمل و پخش آسفالت دستی در معابر و گذرهای خیابان‌های اره‌گر، کبریتچیلر، سطح ناحیه یک با برآورد اولیه به مبلغ ۸۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و سپرده شرکت در مناقصه به مبلغ ۴/۲۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال (داشتن حداقل پایه ۵ در رشته راه)
- ۷- تهیه آسفالت جهت اجرای آسفالت دستی در معابر سطح ناحیه دو با برآورد اولیه به مبلغ ۵۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و سپرده شرکت در مناقصه به مبلغ ۲/۷۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال (داشتن حداقل پایه ۵ در رشته راه) (تجدید)
- ۸- تهیه آسفالت جهت اجرای آسفالت دستی در معابر سطح ناحیه چهار با برآورد اولیه به مبلغ ۵۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و سپرده شرکت در مناقصه به مبلغ ۲/۷۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال (داشتن حداقل پایه ۵ در رشته راه) (تجدید)
- ۹- احداث شبکه آب خام خیابان‌های منجم و حتی با برآورد اولیه به مبلغ ۴۴/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و سپرده شرکت در مناقصه به مبلغ ۲/۲۲۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال (داشتن حداقل پایه ۵ در رشته آب) (تجدید)

مهلت بارگذاری مدارک به صورت الکترونیکی در سامانه ستاد توسط مناقصه‌گزار ساعت ۰۸:۰۰ روز چهارشنبه مورخه ۱۴۰۴/۰۵/۲۹ تا ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخه ۱۴۰۴/۰۶/۰۹ می‌باشد و تنها سپرده شرکت در مناقصه پس از بارگذاری در سامانه، به صورت فیزیکی تا ساعت ۱۰:۳۰ روز یکشنبه مورخه ۱۴۰۴/۰۶/۰۹ در پاکت سر بسته توسط مناقصه‌گر به دبیرخانه شهرداری منطقه ۴ واقع در خیابان آذربایجان - جنب اداره کار و تعاون تحویل خواهد گردید.

- تاریخ بازگشایی پیشنهادات ساعت ۱۳:۰۰ روز یکشنبه مورخه ۱۴۰۴/۰۶/۰۹ در دسترس سامانه ستاد در محل اتاق جلسه شهرداری تبریز واقع در خیابان آزادی، لاله زار جنوبی، ساختمان شهرداری تبریز برگزار خواهد گردید.
- بدیهی است شرکت در مناقصه و ارائه پیشنهاد قیمت به منزله قبول شروط و تکالیف مقرر در اسناد مناقصه بوده و شهرداری در رد یا قبول یک و یا کلیه پیشنهادها مختار است.
- رعایت ظرفیت کاری و پروژه‌ها در دست اجرای شرکت‌ها الزامی بوده و مسئولیت آن به عهده برنده مناقصه خواهد بود.
- هزینه چاپ آگهی به عهده برنده مناقصه‌ها خواهد بود.
- سایر اطلاعات و جزئیات مربوط به پروژه‌های فوق در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد که جزء لاینفک قرارداد میباشد.

تاریخ انتشار آگهی: ۱۴۰۴/۰۵/۲۲

شهرداری منطقه ۴ تبریز

مزیت فیبر نوری در کاهش سرعت کابل های مخابرات

بهمن توکلی‌فرد - اصغر فارقلیطیان، سرپرست مخابرات منطقه اصفهان به مناسبت روز خبرنگار، در مجتمع مطبوعاتی در دورهمی اصحاب رسانه، اظهار داشت: تا هفته دولت ۵۱۹ طرح مخابراتی در استان اصفهان به بهره‌برداری می‌رسد که برای اجرای این طرح‌ها در مجموع ۳۶۲ میلیارد تومان هزینه شده است.

او در جمع خبرنگاران، به سوالات آنان در زمینه‌های مختلف از جمله فیبر نوری، افزایش آویزمان تلفن ثابت، رتبه جدید مخابرات و درآمدزایی مخابرات و کندی اینترنت و… پاسخ داد.
فارقلیطیان گفت : فیبرنوری در تمام معیار اصلی شهرهای استان وجود دارد و در حال مذاکره با سایر نهادهای ذیربط از جمله شهرداری‌ها هستیم تا در معیار فرعی نیز فیبر نوری جایگزین کابل مسی شود.

او با بیان این‌که مخابرات منطقه اصفهان برنامه‌ریزی کرده است شهر اصفهان تا پایان امسال به فیبر نوری مجهز شود که این کار نیازمند تعاملات بین سازمانی است گفت: به طور میانگین باید ۶۰۰ کیلومتر فیبر نوری در معیار فرعی مناطق ۱۵ گانه شهرداری اصفهان اجرا شود.
سرپرست مخابرات منطقه اصفهان افزود : تمام بانک‌ها، سازمان‌ها و مراکز تجاری استان اصفهان به فیبر نوری مجهز شده است و تمام شهرک‌های صنعتی استان تا دو سال آینده به فیبر نوری تجهیز می‌شوند.

اجرای خط انتقال گاز نهبندان- سریشه به‌زودی آغاز می‌شود

کرماتی - در دیدار استاندار خراسان جنوبی و مدیرعامل شرکت گاز کشور مطرح شد، عملیات اجرایی خط انتقال گاز نهبندان - سریشه به زودی آغاز می‌شود.
سید محمدرضا هاشمی با توکلی مدیرعامل شرکت گاز کشور دیدار و گفت‌وگو کرد. به نقل از روابط عمومی استانداری خراسان جنوبی، استاندار در این دیدار به تشریح وضعیت اجرای پروژه‌های گازرسانی در سطح استان پرداخت و گفت: اجرای پروژه انتقال گاز نهبندان به سریشه در راستای تکمیل رینگ شرق کشور از مهمترین مطالبات استان است. هاشمی متذکر شد: اجرای این پروژه، مشکل افت فشار گاز در زمان پیک مصرف را برطرف می‌کند. او با دعوت از مدیرعامل شرکت گاز کشور برای سفر به خراسان جنوبی، متذکر شد: آغاز عملیات اجرایی خط انتقال گاز نهبندان - سریشه از مهمترین برنامه‌های این سفر است. مدیرعامل شرکت گاز کشور، ضمن پذیرش این دعوت، اجرای پروژه انتقال گاز نهبندان - سریشه و تکمیل رینگ شرق کشور در راستای پایداری گاز را از اولویت‌های شرکت گاز کشور عنوان کرد.
شایان ذکر است: اجرای پروژه انتقال گاز نهبندان - سریشه به قطر ۳۶ اینچ و به طول ۱۲۶ کیلومتر، روزانه ۷ تا ۱۰ میلیون مترمکعب به ظرفیت انتقال گاز در شرق کشور کمک می‌کند. اجرای این پروژه ۳ هفته سرمایه‌گذاری در استان به همراه دارد.

صنایع کوچک، موتور محرک اقتصاد با ترمز چالش‌ها

ثریا زرتنگه - صنایع کوچک در ایران به عنوان یکی از ارکان اصلی اقتصاد مقاومتی، نقش کلیدی در اشتغالزایی، تولید و صادرات ایفا می‌کنند این در حالی است که با چالش‌هایی مانند ناترازی انرژی، کاهش قدرت خرید مصرف‌کنندگان داخلی، نیروی کار، عدم ثبات در بازارهای جهانی نیازمند حمایت جدی از سوی دولت است
صنایع کوچک و متوسط نقش حیاتی در رشد اقتصادی، ایجاد اشتغال و توسعه اجتماعی در سراسر جهان ایفا می‌کنند، ایران نیز از این قاعده مستثنی نیست، این صنایع به عنوان موتور محرکه اقتصاد، به ویژه در شرایط تحریم و رکود اقتصادی، اهمیت ویژه‌ای دارند. این واحدها به دلیل انعطاف‌پذیری بالا و نیاز به سرمایه‌گذاری کمتر، سهم قابل توجهی در ایجاد فرصت‌های شغلی دارند. بر اساس گفته کارشناسان، ۵۰ درصد اشتغال صنعتی در ایران توسط این واحدها تأمین می‌شود. این موضوع به‌ویژه در شهرهای کوچک و مناطق محروم که فرصت‌های شغلی محدود است، اهمیت دوچندانی دارد. صنایع کوچک با تولید کالاهای مصرفی، صنعتی و خدمات، سهم قابل توجهی در رشد تولید ناخالص داخلی کشور دارند. بسیاری از این واحدها در حوزه‌های غذایی، نساجی، صنایع‌دستی و فناوری در راستای خودکفایی ملی فعالیت می‌کنند.

رکورد نیاز مصرف برق تمام ادوار استان ۱۳ مرداد سال جاری شکسته شد

زینب قلیپور - جواد لطفی سخنگوی صنعت برق گیلان گفت: با مصرف ۲ هزار و ۴۲۷ مگاوات برق طی روز ۱۳ مرداد سال جاری رکورد نیاز مصرف در تاریخ صنعت برق گیلان شکسته شد.

او تأکید کرد: مرکز پایش پیشرفته شرکت توزیع نیروی برق استان گیلان به صورت دقیق و آنلاین وضعیت مصرف برق در استان را مورد رصد قرار می دهد.

لطفی اظهار کرد: بر اساس پایش صورت پذیرفته ۱۳ مرداد ۱۴۰۴ با دمای محسوس بالای ۴۰ درجه سانتیگراد، نیاز مصرف برق در کل استان معادل ۲۴۲۷ مگاوات بوده که این عدد رکورد جدیدی در گیلان محسوب می شود.

سخنگوی صنعت برق گیلان تصریح کرد: با توجه به گرمای بی‌سابقه هوا در گیلان، نسبت به مدت مشابه سال گذشته عدد ۱۲ درصد افزایش نیاز مصرف توسط مرکز پایش این شرکت ثبت شده است.

لطفی افزود: این گرمای بی سابقه و رشد چشمگیر مصرف برق در گیلان ممکن است موجب بروز مشکلاتی در برخی نقاط استان شود که از این رو کارکنان شرکت توزیع نیروی برق استان گیلان، در کنار سایر عوامل اجرایی از جمله نیروهای پیمانکار طرف قرارداد شرکت، به صورت شبانه‌روزی در تلاش هستند تا مشکلات حادث شده در کمترین زمان برطرف شود و مشتریان گرمی بتوانند از انرژی حیاتی برق بصورت مطمئن و پایدار استفاده نمایند. او بر لزوم مدیریت مصرف برق توسط مشتریان تأکید و اضافه کرد: ساعت پیک مصرف در استان در روز ۱۲ تا ۱۷ و در شب ۱۹ تا ۲۳ است و مشتریان می‌توانند با اعمال راهکارهای ساده از

حرکت به سمت توسعه متوازن؛

بررسی میدانی پروژه‌های کلیدی، از تأمین آب تاگردشگری ومسکن

همدان، پرویزی سالار - استاندار همدان در جریان بازدید از شهرستان تویسرکان و شهر سرکان، به تشریح محورهای این سفرپذیرداشت. حمید ملازوری‌شمسی ۱۶ مرداد درحاشیه‌بازدید میدانی ازپروژه‌های تویسرکان وسرکان درگفتگو باصدوسیمنا، گفت: محور اصلی این بازدید شامل پروژه‌های تأمین آب، طرح‌های عمرانی، پروژه‌های حوزه گردشگری، احداث مسکن و همچنین بررسی عملکرد و مشارکت مدیران در حوزه‌های مختلف توسعه‌ای بود.

پیشرفت پروژه سد خرمرو؛ چشم‌انداز امیدبخش در تأمین آب شرب

ملازوری‌شمسی با اشاره به اهمیت پروژه سد خرمرو، تصریح کرد: یکی از طرح‌های راهبردی استان در حوزه منابع آبی، پروژه ذخیره‌سازی و تأمین آب شرب این سد است که ظرفیت ذخیره‌سازی ۸ تا ۹ میلیون مترمکعب آب را داراست و می‌تواند آب شرب مورد نیاز۵۰ روستا را تأمین کند.

او با اشاره به نقش این پروژه در بهبود شرایط آب و هوای بخش‌های کشاورزی، صنعت و خدمات، افزود: باتوجه‌به پیشرفت مناسب پروژه و بارش‌های مطلوب امسال، تلاش خواهیم کرد آبگیری به سطح مطلوب برسد و امیدواریم تا دهه فجر سال جاری شاهد بهره‌برداری نهایی آن باشیم.

ا قم |

صنایع کوچک، موتور محرک اقتصاد با ترمز چالش‌ها

ثریا زرتنگه - صنایع کوچک در ایران به عنوان یکی از ارکان اصلی اقتصاد مقاومتی، نقش کلیدی در اشتغالزایی، تولید و صادرات ایفا می‌کنند این در حالی است که با چالش‌هایی مانند ناترازی انرژی، کاهش قدرت خرید مصرف‌کنندگان داخلی، نیروی کار، عدم ثبات در بازارهای جهانی نیازمند حمایت جدی از سوی دولت است
صنایع کوچک و متوسط نقش حیاتی در رشد اقتصادی، ایجاد اشتغال و توسعه اجتماعی در سراسر جهان ایفا می‌کنند، ایران نیز از این قاعده مستثنی نیست، این صنایع به عنوان موتور محرکه اقتصاد، به ویژه در شرایط تحریم و رکود اقتصادی، اهمیت ویژه‌ای دارند. این واحدها به دلیل انعطاف‌پذیری بالا و نیاز به سرمایه‌گذاری کمتر، سهم قابل توجهی در ایجاد فرصت‌های شغلی دارند. بر اساس گفته کارشناسان، ۵۰ درصد اشتغال صنعتی در ایران توسط این واحدها تأمین می‌شود. این موضوع به‌ویژه در شهرهای کوچک و مناطق محروم که فرصت‌های شغلی محدود است، اهمیت دوچندانی دارد. صنایع کوچک با تولید کالاهای مصرفی، صنعتی و خدمات، سهم قابل توجهی در رشد تولید ناخالص داخلی کشور دارند. بسیاری از این واحدها در حوزه‌های غذایی، نساجی، صنایع‌دستی و فناوری در راستای خودکفایی ملی فعالیت می‌کنند.

گیلان

رکورد نیاز مصرف برق تمام ادوار استان ۱۳ مرداد سال جاری شکسته شد

زینب قلیپور - جواد لطفی سخنگوی صنعت برق گیلان گفت: با مصرف ۲ هزار و ۴۲۷ مگاوات برق طی روز ۱۳ مرداد سال جاری رکورد نیاز مصرف در تاریخ صنعت برق گیلان شکسته شد.

او تأکید کرد: مرکز پایش پیشرفته شرکت توزیع نیروی برق استان گیلان به صورت دقیق و آنلاین وضعیت مصرف برق در استان را مورد رصد قرار می دهد.

لطفی اظهار کرد: بر اساس پایش صورت پذیرفته ۱۳ مرداد ۱۴۰۴ با دمای محسوس بالای ۴۰ درجه سانتیگراد، نیاز مصرف برق در کل استان معادل ۲۴۲۷ مگاوات بوده که این عدد رکورد جدیدی در گیلان محسوب می شود.

سخنگوی صنعت برق گیلان تصریح کرد: با توجه به گرمای بی‌سابقه هوا در گیلان، نسبت به مدت مشابه سال گذشته عدد ۱۲ درصد افزایش نیاز مصرف توسط مرکز پایش این شرکت ثبت شده است.

لطفی افزود: این گرمای بی سابقه و رشد چشمگیر مصرف برق در گیلان ممکن است موجب بروز مشکلاتی در برخی نقاط استان شود که از این رو کارکنان شرکت توزیع نیروی برق استان گیلان، در کنار سایر عوامل اجرایی از جمله نیروهای پیمانکار طرف قرارداد شرکت، به صورت شبانه‌روزی در تلاش هستند تا مشکلات حادث شده در کمترین زمان برطرف شود و مشتریان گرمی بتوانند از انرژی حیاتی برق بصورت مطمئن و پایدار استفاده نمایند. او بر لزوم مدیریت مصرف برق توسط مشتریان تأکید و اضافه کرد: ساعت پیک مصرف در استان در روز ۱۲ تا ۱۷ و در شب ۱۹ تا ۲۳ است و مشتریان می‌توانند با اعمال راهکارهای ساده از

خبر ویژه

اختصاص ۱۶میلیاردریال توسط شرکت گازگلستان

در توسعه ورزش

گلستان، حبیبه مومنی - به گزارش روابطعمومی شرکت گاز استان گلستان: در راستای تحقق مسئولیت‌های اجتماعی و ارتقای سطح زیرساخت‌های ورزشی و فرهنگی، شرکت گاز استان گلستان در پنج ماه اول سال جاری مبلغی ۱۶ میلیارد ریال به اداره ورزش و جوانان استان اختصاص داد. این حمایت مالی در چارچوب ماده ۵۳ قانون الحاق (۲) و بمنظور تقویت ورزش همگانی و قهرمانی و همچنین توسعه فعالیت‌های فرهنگی، ورزشی و تفریحی در سطح استان انجام شده است.

ابوالفضل نژی، سرپرست شرکت گاز استان گلستان، با اشاره به اهمیت ورزش در رشد و شکوفایی نسل جوان اظهار داشت: «این تخصیص مالی با هدف ایجاد بسترمناسب برای غنی‌سازی اوقات فراغت و ارتقای نشاط و شادابی جوانان و آینده‌سازان استان گلستان صورت‌گرفته است.»
او افزود: «شرکت گاز استان گلستان، بعنوان یکی از نهادهای مسول و متعهد، ضمن اهتمام به مسئولیت‌های اجتماعی خود، تلاش دارد با سرمایه‌گذاری هدفمند در حوزه ورزش و جوانان، نقش خود را در توسعه پایدار و سلامت اجتماعی ایفا کند.» این اقدام گام مهمی در جهت تحقق اهداف کلان استان در حوزه ورزش و ارتقای کیفیت زندگی شهروندان تلقی می‌شود و نوید بخش آینده‌ای روشن‌تر برای جوانان گلستان است.

۱۵ هزار نفر ساعت آموزش

در کمتر از یک ماه

رکوردشکنی شهرداری

اراک در برگزاری دوره‌های

ضمن خدمت

مرکزی، آزاده فراهانی - در اقدامی جهادی و بی‌سابقه، شهرداری کلانشهر اراک موفق شد در کمتر از یک ماه، ۱۵۰۰۰ نفر ساعت دوره آموزشی ضمن خدمت برای نزدیک به ۵۰۰ نفر از پرسنل خود برگزار کند.

فرجی، سرپرست معاونت برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی این مجموعه، به اعلام این خبر گفت: در گام نخست پروژه جهادی آموزش ضمن خدمت، به همکاری و حمایت قابل تقدیر دفتر امور شهری و شوراهای استانداری مرکزی، موفق شدیم دوره‌هایی تخصصی و کاربردی را برای پرسنل شهرداری برگزار کنیم.

او افزود: دوره‌های برگزارشده شامل آموزش‌های استاندارد در حوزه حسابرسی، مدیریت پسماند شهری، شناخت انواع عوارض و نحوه محاسبه آن در شهرداری‌ها، و همچنین آموزش اکسل پیشرفته بوده که با برنامه‌ریزی دقیق و زمان‌بندی منظم در گروه‌های متعدد اجرا شد. هدف اصلی این دوره‌ها ارتقاء دانش و مهارت‌های اجرایی و مدیریتی کارکنان شهرداری بوده است.

گذر «پویش مردمی اصفهان منهای ۲۰» به شهر دُرچه افتاد

اصفهان، بهمن توکلی‌فرد - کارگاه‌های آموزشی حامیان آب در قالب «پویش مردمی اصفهان منهای ۲۰» در شهر درچه برگزار شد.
در این دو کارگاه آموزشی که با حضور کارشناسان خانه فرهنگ آب آبیای استان اصفهان در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و همچنین فرهنگسرای شهرداری درچه برگزار شد، ۳۰۰ نفر از کودکان به همراه مادرانشان با موضوعات مصرف بهینه آب و راهکارهای کاهش مصارف غیر ضروری در بخش‌های مختلف خانه از جمله آشپزخانه ، حمام و … آشنا شدند.

طرح سواتلی در قالب مسابقه برای کودکان و تقدیم هدایا به پاسخ دهندگان، بخش کلیپ‌های مدیریت مصرف آب و نقاشی در خصوص روش‌های صرفه‌جویی درمصرف آب از جمله برنامه‌های جانبی این مراسم بود.

کارگاه‌های آموزشی حامیان آب در قالب «پویش مردمی اصفهان منهای ۲۰» برنامه‌ریزی شده و کارشناسان شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان با سفر به شهرستان‌های مختلف و حضور در ادارات، ارگان‌ها، بیمارستان‌ها، یادگان‌ها و فرهنگسراها، قشرهای مختلف مردم را با روش‌های مصرف بهینه آب آشنا می‌کنند.
گفتنی است روابط عمومی و آموزش همگانی آبیای استان اصفهان، اجرای برنامه‌ها و کارگاه‌های آموزشی در خصوص مصرف درست آب را تا ۲۰ تهمراه امسال در قالب «پویش مردمی اصفهان منهای ۲۰» ادامه می‌دهد. این پویش از ۲۰ خردادماه آغاز شده و در آن از مردم دعوت می‌شود میزان مصرف آب خود را ۲۰ لیتر در شبانه‌روز کاهش داده تا بتوان تابستانی بدون چالش را سپری کرد.

فارس

شیراز، روزی برای قلم و شهر

سعیده ناصری - آیین تجلیل از فعالان خیر و رسانه حوزه مدیریت شهری شیراز، با حضور سید ابراهیم حسینی و محمدحسن اسدی، صحنه‌ای شد برای پیوند اندیشه و قلم، جایی که رسانه نه صرفاً بازتاب‌دهنده رویدادها، که همنفس مدیریت شهری در ساختن فردای شهر معرفی شد؛ شریکی که در روزهای بحران، روزنه‌های امید می‌گشاید و در روزهای آرامش، مسیر پیشرفت را روشن نگاه می‌دارد.

این مراسم در فضایی صمیمی و اندیشمندانه برگزار شد؛ مراسمی که بیش از یک تجلیل ساده، نمایش هم‌افزایی میان قلم و مدیریت شهری بود.

در این آیین، سید ابراهیم حسینی با تأکید بر نقش کلیدی رسانه در جریان‌سازی و آگاهی‌بخشی گفت: «خبرنگار حرفه‌ای، تنها به جمع‌آوری خبر بسنده نمی‌کند؛ او با شناسات در بیان، مهارت در روایت و زمان‌شناسی در دقیق، افکار عمومی را هدایت می‌کند و در روزهای سخت، چراغ امید را روشن نگاه می‌دارد.» وی خبرنگار حرفه‌ای را کسی دانست که سه گوهر در دست دارد: شجاعت در بیان، مهارت در روایتگری و زمان‌شناسی. او باور داشت

مؤثر در جهت کاهش آلایندگی و تحقق اهداف توسعه پایدار باشد.

او خاطرنشان کرد: در سال گذشته، با درخواست دولت، بخشی از PTR به نیروگاه‌ها اختصاص یافت، اما با عدم پرداخت وجه

توافق‌شده، پالایشگاه دچار مشکل شد و به همین دلیل، پیشنهاد جایگزینی LPG به جای PTR برای نیروگاه شازند مطرح شده است. مدیرعامل شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند اظهار کرد: برسی‌های فنی و اجرایی این طرح در حال انجام است و امید می‌رود در سال‌های آینده، LPG به عنوان سوخت پایدار نیروگاهی مورد استفاده قرار گیرد. چراغی اضافه کرد: پالایشگاه نفت امام خمینی (ره) شازند با مأموریت تبدیل نفت خام به فراورده‌های حیاتی مانند بنزین، گازوئیل و سوخت‌های ویژه، نقشی کلیدی در تأمین انرژی کشور ایفا می‌کند. چراغی در خصوص موضوعات محیط‌زیستی و انتشار سیاهه‌ای از آمار آلایندگی پالایشگاه در فضای مجازی، گفت: این آمار‌ها صحت ندارند و تنها باعث نگرانی در لایه‌های مختلف جامعه می‌شود.

مدیرعامل شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند: سازمان بازرسی طی مکاتبات رسمی با اداره کل حفاظت محیط‌زیست استان خواستار اصلاح این سیاهه انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

انتشار شده است

پیام ما دیروز

عکس نوشت

عکاس: مهدی محبی‌پور-ایرنا

روز جهانی دریای خزر مصادف است با ۲۱ مردادماه و ۱۲ آگوست. این روز به یادبود امضای «کنوانسیون تهران» در سال ۲۰۰۳ توسط پنج کشور ساحلی دریای خزر برای حفاظت از محیط‌زیست این دریا نامگذاری شده است.

محیط‌زیست | درباره موزه‌ای در ایتالیا که ماندگاری پلاستیک را نشان می‌دهد
اقیانوس زباله‌های ما را پس می‌زند

همچنین، بطری‌های دیگری از دهه ۱۹۵۰ و ۶۰ مانند بطری صورتی پودر تالک، ظرف کرم دست و بطری عسلی که در یونان تولید می‌شد، کشف شده‌اند. جدیدترین کشف هم یک صفحه گرامافون قدیمی است که پس‌ریجه‌ای هفت‌ساله در تعطیلات از ساحل پولیا پیدا کرده است.

این یافته‌ها به‌خوبی نشان می‌دهد پلاستیک‌ها نشتها ماندگارند بلکه آثاری از گذشته‌نزدیک ما هستند که همچنان در محیط زندگی ما باقی مانده‌اند و سلامت کره زمین را تهدید می‌کنند.

منبع: گاردین

ایپام ما در سواحل ایتالیا اقلام پلاستیکی بسیار قدیمی پیدا شده‌اند که نشان می‌دهند پلاستیک چقدر می‌تواند در محیط باقی بماند و تجزیه نشود. «انزو سومو»، راهنمای طبیعت‌گردی ۴۴ساله، هنگام پیاده‌روی در ساحلی در منطقه «سالنتو»، همیشه زباله‌ها را جمع می‌کرد. در یکی از همین روزها، بطری ضدآفتابی را دید که قیمت آن به لیبره، واحد پول قدیمی ایتالیا، چاپ شده بود. بعد از بررسی بیشتر متوجه شد این بطری به اواخر دهه ۱۹۶۰ تعلق دارد. این کشف سومو را متعجب کرد و باعث شد او به اهمیت ماندگاری پلاستیک در طبیعت بیشتر توجه کند.

این بطری که نشان‌دهنده دوام پلاستیک است، الهام‌بخش ایجاد موزه آنلاین «آرکیوپلاستیکا» شد؛ موزه‌ای که بیش از ۵۰۰ اثر پلاستیکی جمع‌آوری شده از سواحل مختلف ایتالیا را در خود دارد. سومو که در رشته محیط‌زیست تحصیل کرده، می‌گوید قبل از این اتفاق زیاد به زباله‌هایی که جمع می‌کرد توجه نمی‌کرده، اما حالا همه‌چیز را با دقت بیشتری بررسی می‌کند. او تأکید می‌کند دیدن پلاستیکی که ده‌ها سال در طبیعت باقی مانده، تأثیر بسیار متفاوتی نسبت به شنیدن درباره دوام آن دارد.

هر سال حدود ۱۱ میلیون تن زباله پلاستیکی از رودخانه‌ها، سواحل و کشتی‌ها وارد اقیانوس‌ها می‌شود. یک گزارش جدید که اخیراً منتشر شده هشدار داده است پلاستیک‌ها تهدیدی جدی و روبه‌رشد برای سلامت انسان و محیط‌زیست هستند. این بحران پلاستیکی از دهه ۱۹۵۰ شروع شده و با افزایش تولید پلاستیک شدت گرفته است.

یکی از قدیمی‌ترین اشیای این موزه، درپوش بطری متعلق به سال ۱۹۵۸ است که برند Moplen روی آن دیده می‌شود. این نشان‌دهنده شروع عصر تولید پلاستیک‌های مدرن بود.

گزارش

لزوم آشنایی کودکان با محیط‌زیست در گفت‌وگو با نویسندگان و کارشناسان

نسلی که با عشق به طبیعت سبز می‌شود

بحران‌های محیط‌زیستی در دنیای امروز، دیگر مفاهیمی دور و انتزاعی نیستند؛ تغییر اقلیم، کاهش منابع آب، نابودی جنگل‌ها و آلودگی هوا، همه و همه واقعیت‌هایی هستند که روی کیفیت زندگی نسل امروز و فردا اثر می‌گذراند. بنابراین، اگر بخواهیم آینده‌ای سبزتر داشته باشیم، باید از امروز، کودکان خود را با محیط‌زیست آشنا کنیم. اما این آشنایی قرار نیست در قالب پند و اندرز و «بکن، نکن» باشد. تجربه نشان داده که فرمان دادن و نصیحت کردن، تأثیر ماندگاری ندارد. آنچه اثرگذار است، ایجاد شناخت، احساس تعلق و حس مسئولیت‌پذیری است. پس می‌توانیم از تجربه‌های واقعی شروع کنیم و به‌جای اینکه به بچه بگوییم «درخت مهم است و نفس کشیدن ما را آسان‌تر می‌کند»، اجازه دهیم زیر سایه‌اش بازی کند، برگ‌هایش را لمس کند یا میوه‌اش را بچیند. چون او وقتی عاشق طبیعت می‌شود که آن را لمس کند، ببیند و بشنود. یک بازدید ساده از پارک یا باغ‌وحش شهری، یک گردش خانوادگی در جنگل یا کنار رودخانه، حتی یک باغچه کوچک در خانه، می‌تواند نخستین قدم باشد. یک راه مؤثر دیگر برای آشناکردن بچه‌ها با محیط‌زیست، قصه و داستان است.

زهره نیلی | روزنامه‌نگار

که برگشت‌ناپذیرند. ابزاری همچون احسانی، شناخت را لازمه حفاظت از محیط‌زیست می‌داند: «یک دهه پیش، زمانی که «انجمن یوزهای شریف» را نوشتم، به این فکر کردم که آگاهی، در کودکان و حتی بزرگ‌ترها، علاقه و حساسیت ایجاد کند. در همان کتاب، از یوز ایرانی و تعداد اندکش گفتم. درباره گوزن زرد و شیر ایرانی هم نوشتم.م. بجزودی هم یک مجموعه از من درباره رشته‌کوه البرز و زاگرس، گونه‌های در حال انقراض، بیابان لوت و دشت کویر از سوی انتشارات مهرک منتشر می‌شود تا کودکان و نوجوان‌ها را با فضایی که در آن زندگی می‌کنند، بیشتر آشنا کند.»

نویسنده کتاب «خلیج‌فارس» به ضرورت استفاده از هنر و وجود یک آگاهی عمیق‌تر در ارتباط با محیط‌زیست اشاره می‌کند: «ما همه می‌دانیم کمبود آب داریم و جنگل‌ها آرام‌آرام از بین می‌روند، اما شناختی که در قالب نادرستان یا توضیح علمی باشد، به کار نمی‌آید. ما به آگاهی عمیق‌تری نیاز داریم. اینجاست که هنر می‌تواند نجات‌دهنده و باری‌رسان باشد. البته این راه، چندان ساده نیست و نباید انتظار داشته باشیم زود به نتیجه برسیم، اما چاره‌ای جز تلاش نداریم.» به‌گفته او، آشناکردن کودکان با محیط‌زیست یک پروژه کوتاه‌مدت نیست، بلکه فرایندی مداوم و لذت‌بخش است: «با ترکیب تجربه عملی، داستان، بازی، هنر و الگو بودن بزرگ‌ترها، می‌توان نسلی را تربیت کرد که نه با اجبار، بلکه با عشق و شناخت از زمین محافظت می‌کند.»

نویسنده: مرثیه‌خوان طبیعت

کتاب «اندوه بالابان» در قالب داستان به موضوع قاچاق پرندگان شکاری ارزشمند ایران مانند بالابان به کشورهای حاشیه خلیج‌فارس می‌پردازد. مهدی رحیب، نویسنده این کتاب، در گفت‌وگو با «پیام ما» تأکید می‌کند که نباید بچه‌ها را دچار عذاب وجدان یا اضطراب کنیم: «راستش را بخواهید نگاه من به‌عنوان داستان‌نویس در وهله اول، سرگرم کردن بچه‌ها و چشاندن لذت ادبی به آنهاست. پس اگر بخواهیم مفهومی را به کودکان منتقل کنیم، بهتر است غیرسنتزیم باشد. تلاش خود من در چهار یا پنج کتابی که درباره محیط‌زیست نوشتم، این بوده که همه‌چیز غیرشعاری و باورپذیر باشد تا بچه‌ها با حیوانات، محیط‌زیست و شخصیت‌هایی که نگران طبیعت هستند، همدلی کنند.»

نویسنده «ماهی‌های کف رودخانه» مشکل محیط‌زیست در ایران را زیرساختی می‌داند: «فرهنگ سوءاستفاده و کاسبی از محیط‌زیست، کاملاً نهادینه شده است. در یک روستای کوچک، ۵۰۰ اینچ آب از دل زمین بیرون می‌کشند برای آبیاری غرقایی؛ این یعنی خشکاندن تمام منابع زیرزمینی. حالا هم مردم در خانه بگو: آب کم‌صرف کنید. بی‌نواها، حتی اگر کم مصرف کنند هم بی‌فایده است؛ چون مصرف خانگی شش درصد هم نیست. آن هم زمانی که در مناطق کویری، کارخانه فولاد و صنایع دیگر راه می‌اندازند و کل آب منطقه را هدر می‌دهند.»

رحیب معتقد است ما نویسنده‌ها، تنها و تنها مرثیه این ویرانی را روایت می‌کنیم: «چه درباره انقراض گونه‌ها، چه تخریب جنگل، خاک، رود و دریا. فکر می‌کنم هر حرف دیگری بزنم، شعاری خواهد بود. تغییر نه در توان هنر و ادبیات است و نه وظیفه آن. هنرمند فقط هشدار می‌دهد و آن هشدار را زیبا بیان می‌کند تا به‌جان‌ها بنشیند، اما وقتی مشکلات ریشه‌ای و بنیادین است، کار زیادی از دست کتاب بردنمی‌آید. طبیعت و محیط‌زیست ایران در معرض خطر جدی نابودی است و اگر ساختار جراحی نشود، همه‌چیز در آینده بسیار نزدیک روه‌یورانی می‌گذارد.»

چطور شکل می‌گیرد و جنگل‌ها چگونه جلوی فرسایش را می‌گیرند، دیگر نیازی به امر و نهی نخواهد بود. چون شناخت، علاقه می‌آورد و حفاظت، دربی علاقه می‌آید و این، همان حس تعلق و مشارکتی است که پایه و زیربنای هر رفتاری به‌شمار می‌رود.

احسانی، شناخت را لازمه هر تغییری می‌داند: «هر چه بیشتر درباره زیبایی‌های طبیعت با بچه‌ها صحبت کنیم و از برگ و گل و پرندۀ بگوییم، بهتر است. مثلاً چرا درخت‌ها با هم هم‌زیستی می‌کنند یا چرا یک پرندۀ، یک درخت خاص را برای نشستن انتخاب می‌کند؟ طبیعی است که قصه‌های تازایی از دل همین «چرا»ها بیرون می‌آید و قصه، قالب جذابی برای بچه‌هاست.»

رئیس هیئت‌مدیره مؤسسه «آوای طبیعت پایدار» اشاره می‌کند که قصه، روشی مؤثر برای گفتن از محیط‌زیست است و از اهمیت آن برای بچه‌ها می‌گوید: «می‌توان در قالب داستان به بچه‌ها گفت، وقتی درختان زیادی را در جنگل‌های هیرکانی و به‌پایانه رونق گردشگری قطع می‌کنند، از تعداد پرندۀها کم می‌شود؛ چون پرندگان برای بقای خود به استتار و پنهان‌شدن در شاخه و برگ درخت‌ها نیاز دارند. بنابراین، به‌جای دیگری می‌روند و با رفتن‌شان بر شمار درختان آفت‌زده افزوده و چرخه طبیعی کنترل افات مختل می‌شود؛ اتفاقی که در نهایت به انسان هم آسیب می‌زند. البته نویسندگان ایرانی این کار را کرده‌اند. خود من داستان‌های «مهدی رحیب» مانند «اندوه بالابان» را تحسین می‌کنم.»

پژوهشگر کتاب «دوتوک: عروسک کوچک بلوچی» براین باور است که نباید به کودکان، احساس ناراحتی و عذاب وجدان داد: «اصلاً نگرانی درباره کمبود آب و انرژی، نباید به آنها منتقل شود؛ من بچه‌هایی را دیده‌ام که از ترس کم‌آبی و آسیب‌زدن به محیط‌زیست حمام نمی‌کنند، تنها کافی است به کودکان شناخت بدهیم تا آن حس تعلق شکل بگیرد و حس عاملیتشان تقویت شود. کودک باید باور کند که می‌تواند مؤثر باشد، تغییر ایجاد کند و بخشی از فرایند حل مسئله باشد.»

محیط‌زیست، در محاصره حاشیه‌ها

«انجمن یوزهای شریف»، نوشته «حمید ابادری» است. نویسنده‌ای که دلش می‌خواهد دنیای داستان و روایت را با تجربه‌های حفاظت از محیط‌زیست پیوند بزند. ناشر این اثر «انتشارات فنی ایران» است که در چند سال گذشته، فراتر از قدوقامت یک ناشر به این موضوع پرداخته است. به‌گفته ابادری، محیط‌زیست از جمله موضوعاتی است که بارها و بارها درباره آن گفته شده؛ اما همه‌شان بی‌نتیجه مانده است. گویی برخی مسائل با وجود اهمیت‌شان، همچنان درجا می‌زنند. برای مثال، بعد از جنگ جهانی دوم، آنقدر فیلم، داستان و رمان درباره جنگ ساخته و نوشته شد که تصور می‌رفت دیگر جهان، طعم جنگ را نخواهد چشید؛ اما امروز در گوشه‌وکنار دنیا، جنگ‌های کوچک و بزرگ همچنان ادامه دارند. در مورد محیط‌زیست نیز همین است. آگاهی فراوانی وجود دارد، اما عوامل پنهان و مواضعی جدی، اجازه نمی‌دهند نتیجه دلخواه حاصل شود.

نویسنده «موشا در جست‌وجوی راز زیست‌گنبد» در گفت‌وگو با «پیام ما» بیان می‌کند که گاهی بحث‌ها درباره محیط‌زیست به حاشیه‌هایی عجیب کشیده می‌شود؛ مثل این مسئله که آیا باید حیوان خانگی داشت یا نه؟ یا اینکه به سگ‌ها غذا بدهیم یا نه‌دهیم؟ تقلیل مسائل محیط‌زیست به موضوعات این‌چنینی، بیشتر شبیه گفت‌وگوهای سلب‌ریتی‌ها با هدف جلب توجه و افزایش دنبال‌کننده است. درحالی‌که این حاشیه‌ها ما را از اصل موضوع دور می‌کنند؛ اصل این است که جنگل‌های هیرکانی، هر روز کوچک‌تر می‌شوند یا مناهی از بین می‌روند

محیط‌زیست، قصه و داستان است.

حفاظت از محیط‌زیست، سپردن مسئولیت‌های کوچک به کودکان است. وقتی کودک احساس کند بخشی از یک کار مهم است، بیشتر انگیزه پیدا می‌کند. برای مثال، خوب است اگر مسئولیت آبیاری گلدان‌های خانه را به او بسپاریم. مهم‌تر از همه اینکه بچه‌ها با چشم‌هایشان یاد می‌گیرند، نه گوش‌هایشان. اگر والدین و مربیان خودشان به طبیعت احترام بگذارند، کمتر از بطری پلاستیکی یکبارمصرف استفاده کنند یا روی زمین، زباله نریزند، کودک این رفتار را یاد می‌گیرد و ناخودآگاه تکرار می‌کند.

قصه: پلی میان کودک و محیط‌زیست

«افسانه احسانی»، مدرس و فعال گردشگری پایدار، در گفت‌وگو با «پیام ما» و در پاسخ به اینکه چگونه می‌توان